

Evangheliile

LECTȚIA
DOI

EVANGHELIA DUPĂ MATEI

THIRD MILLENNIUM
MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

© 2012 Third Millennium Ministries

Toate drepturile rezervate. Fără permisiunea scrisă a editurii Third Millennium Ministries, Inc., P.O. Box 300769, Fern Park, Florida 32730-0769, nicio porțiune din această publicație nu poate fi reprodusă în scopuri comerciale, în nicio formă și prin niciun mijloc, cu excepția unor citate scurte în vederea recenziei, comentariului sau studiului.

Dacă nu există alte precizări, toate citatele biblice sunt din Sfânta Scriptură - Biblia versiunea Dumitru Cornilescu revizuită.

Copyrightul Bibliei Cornilescu © 1924 aparține British and Foreign Bible Society (Societatea Biblică pentru răspândirea Bibliei în Anglia și străinătate).

Copyrightul © 2010 ediției revizuite în limba română aparține Societății Biblice Interconfesionale din România, cu aprobarea British and Foreign Bible Society.

DESPRE THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Înființată în 1997, Third Millennium Ministries este o organizație creștină nonprofit care furnizează **educație biblică gratuită în întreaga lume**. Ca răspuns la nevoia tot mai mare de formare biblică judicioasă a liderilor creștini de pe mapamond, noi creăm o programă de seminar multimedia ușor de folosit, finanțată prin donații, în cinci limbi de mare circulație (engleză, spaniolă, rusă, chineză mandarină și arabă) și o distribuim gratuit celor care au cea mai mare nevoie de ea, mai cu seamă liderilor creștini care nu au acces la educația tradițională sau nu și-o pot permite. Toate lecțiile sunt scrise, concepute și produse intern și sunt similare ca stil și calitate celor de pe History Channel[®]. Această metodă originală și eficientă pentru formarea liderilor creștini s-a dovedit foarte efecace în întreaga lume. Am câștigat Premiul Telly pentru o producție video remarcabilă în domeniul educației și utilizării animației, iar programa noastră este folosită în prezent în peste 150 de țări. Materialele Third Millennium apar sub formă de DVD-uri, materiale tipărite, *streaming* pe internet, transmisie televizată prin satelit și emisiuni de radio și televiziune.

Pentru informații suplimentare despre lucrarea noastră de slujire și pentru a afla cum vă puteți implica, vă rugăm să vizitați <http://thirdmill.org>.

Cuprins

I. Introducere	1
II. Contextul.....	1
A. Autorul	2
1. Opinia tradițională	2
2. Viața autorului	4
B. Cititorii inițiali	6
C. Prilejul	9
1. Data	9
2. Locul	9
3. Scopul	10
III. Structura și conținutul.....	111
A. Introducerea: Împăratul mesianic	12
1. Genealogia	12
2. Relatarea prunciei	14
B. Evanghelia Împărăției	15
1. Mesia venise	15
2. Predica de pe munte	17
C. Răspândirea Împărăției	19
1. Minunile lui Isus și reacțiile	19
2. Emisarii Împăratului	20
D. Semne și pilde	211
1. Semne și reacții	21
2. Pildele Împărăției	22
E. Credința și măreția	23
1. Împotrivirea față de credința în Isus	24
2. Măreția în familia împărăției	25
F. Opoziția actuală și biruința viitoare	26
1. Intensificarea opoziției	26
2. Biruința viitoare	28
G. Apogeul lucrării lui Isus	29
1. Conflictul	29
2. Ucenicia	30
3. Biruința	30
IV. Temele importante	31
A. Moștenirea vechi-testamentară	31
1. Citatele și referirile	32
2. Împărăția cerurilor	Error!
3. Împăratul mesianic	34
4. Conducătorii evrei necredincioși	34
5. Smerenia și blândețea	36
B. Poporul lui Dumnezeu	37
1. Biserica	37
2. Familia lui Dumnezeu	39
3. Chemarea	41
V. Concluzie.....	42

Evangheliile

Lecția a doua

Evanghelia lui Matei

INTRODUCERE

În 1919, regele Albert al Belgiei a călătorit cu trenul prin Statele Unite. Era expert în locomotive, așa că s-a îmbrăcat în mecanic și a condus trenul pe o distanță de zece mile. La următoarea stație, mulțimea strânsă pentru a-l aclama pe rege s-a uitat după el, dar nu l-a văzut. Se așteptau ca el să arate și să se poarte într-un anumit fel, așa că nu și-au dat seama că bărbatul înalt, îmbrăcat în uniforma căilor ferate, e de fapt regele Belgiei.

Dintr-un anumit punct de vedere, Evanghelia lui Matei relatează o istorie asemănătoare. Este istoria unui împărat – Isus, Împăratul iudeilor, care nu a fost recunoscut de mulți dintre contemporanii Săi pentru că nu arăta și nu se comporta așa cum se așteptau ei. El a fost un alt fel de Împărat.

Aceasta este a doua lecție din ciclul intitulat *Evangheliile*. Am intitulat această lecție „Evanghelia lui Matei,” deoarece ne vom îndrepta atenția către prima evanghelie, cea a lui Matei.

Vom împărți studiul Evangheliei lui Matei în trei părți. Mai întâi, vom aborda contextul cărții, apoi vom explora structura și conținutul său și, în fine, vom studia câteva din temele principale. Să începem cu contextul Evangheliei lui Matei.

CONTEXTUL

Mulți oameni pun întrebarea: „De ce trebuie să cunosc toate aceste date contextuale despre Biblie? Nu o pot citi pur și simplu într-o traducere bună și să-mi dau seama ce înseamnă?” Îmi place să spun că un text fără context nu e decât un pretext pentru orice vrei tu să însemne. Problema este că toate textele străvechi sunt scrise într-un anumit context istoric, literar, retoric, arheologic și religios, iar toate aceste contexte sunt diferite de ale noastre. Cineva a spus cândva: „Trecutul e ca o țară străină. Acolo lucrurile se fac altfel.” Trecutul este foarte diferit de prezent și cea mai bună protecție împotriva anacronismului, adică interpretarea trecutului prin prisma presupunerilor noastre moderne, este un studiu contextul atent al Bibliei.

— Dr. Ben Witherington

Când interpretăm cărțile Bibliei, e important să înțelegem aspectele de context, de exemplu cine este autorul și care e contextul istoric, tocmai din cauza faptului că, atunci când scriu, autorii presupun că cititorii trăiesc în aceeași cultură și consideră de la sine înțeles faptul că aceștia știu multe lucruri despre contextul mai larg al afirmațiilor pe care le fac. De aceea, în multe cazuri datoria noastră e să înțelegem

cine este autorul și care e cultura lui, astfel încât să primim mai multă lumină de la cultura și istoria mai vastă, pentru a putea înțelege unele dintre aceste presupuneri și realități date.

— Dr. James Hamilton

Vom discuta despre contextul Evangheliei lui Matei în trei etape. Prima dată vom vorbi despre Matei, ca autor al lucrării, apoi vom vorbi despre cititorii inițiali și, în al treilea rând, vom vedea situația sau împrejurările în care a scris Matei. Haideți să discutăm mai întâi despre autorul acestei evanghelii.

AUTORUL

Când studiem o carte, o scrisoare, sau orice altă scriere, este util să știm cine a scris-o. În definitiv, cu cât știm mai multe despre autor și contextul său, cu atât suntem mai pregătiți să-i înțelegem perspectivele și ce vrea să spună. Lucrul acesta este valabil și în cazul Bibliei. Cu cât știm mai multe despre autorii biblici, cu atât suntem mai pregătiți să înțelegem ce ne învață ei. Așadar, în cazul Evangheliei lui Matei, prima întrebare este: „Cine a scris această carte?”

Vom discuta despre autorul *Evangheliei lui Matei* în două etape. Prima dată vom susține opinia tradițională conform căreia această carte a fost scrisă de apostolul Matei, unul dintre cei doisprezece ucenici inițiali ai lui Isus. După aceea, vom analiza viața lui Matei. Să începem cu opinia tradițională conform căreia această evanghelie a fost scrisă de Matei.

Opinia tradițională

Cred că putem fi destul de siguri că Matei, apostolul Matei, este cu adevărat autorul Evangheliei lui Matei, deși unii cercetători de azi pun la îndoială lucrul acesta. În primul rând, știm că părinții bisericii primare erau foarte sceptici. De fapt, sceptici e puțin spus, întrucât ei se opuneau categoric acceptării falsurilor ca fiind lucrări autentice, canonice și aparținând colecției inspirate a Scripturii. În al doilea rând, nu există nicio altă tradiție cu privire la paternitatea scrierii lui Matei. Singura tradiție pe care o avem este aceea că Matei a scris această carte. În al treilea rând, dacă biserica primară ar fi vrut să asocieze numele cuiva cu această evanghelie din alte motive decât cele istorice, dacă ar fi vrut doar să inventeze un nume sau să aleagă la întâmplare un apostol pentru a-i atribui această carte, atunci a făcut o alegere proastă în persoana lui Matei. Motivul este că Matei a fost vameș, o profesie profund disprețuită de evrei. Cu toate acestea, Evanghelia lui Matei este adresată publicului evreiesc, pe care autorul încearcă să-l convingă de faptul că Isus este Mesia. Deci avem această evanghelie scrisă evreilor pentru a-i convinge că Isus este Mesia, iar ei îl aleg pe Matei ca autor? Nu are niciun sens. Singurul motiv pentru

care ar fi asociat numele lui Matei cu această evanghelie este să fi avut motive întemeiate, solide, pentru a crede că el a scris-o.

— Dr. Steve Cowan

Opinia tradițională, conform căreia Matei a scris prima evanghelie vine din primele secole ale bisericii. În toate manuscrisele antice al acestei evanghelii, care au un titlu, titlul îi atribuie cartea lui Matei și numai lui. Nu avem nicio dovadă că această evanghelie ar fi circulat în biserici fără numele lui Matei pe ea.

Unul dintre primii care au pus pe seama lui Matei prima evanghelie a fost Papias din Hierapolis. Papias a trăit de la sfârșitul sec. I până în sec. al II-lea. El reprezintă puncte de vedere din cea mai veche perioadă a bisericii la care avem acces.

Eusebiu din Cezareea, istoric al bisericii, care a scris în jurul anului 325 d.H., a consemnat mărturia lui Papias cu privire la autorul Evangheliei lui Matei în *Istoria bisericească*, cartea a 3-a, 39, secțiunea 16. Iată cuvintele lui Papias:

Matei a pus spusele lui Hristos într-o formă ordonată.

Aici vedem că Papias i-a atribuit evanghelia lui Matei de la începutul secolului al doilea. De asemenea, este demn de remarcat faptul că Eusebiu îl menționează pe Papias pentru a corobora propriul său punct de vedere: că Matei a scris prima evanghelie.

Un alt părinte al bisericii primare – Irineu din Lyon – care a scris în jurul anului 180 d.H., pune și el prima evanghelie pe seama lui Matei. Iată ce scrie în lucrarea *Împotriva ereziilor*, cartea a 3-a, 1, secțiunea 1:

Și Matei a scris o evanghelie printre evrei, în dialectul lor, în timp ce Petru și Pavel predicau la Roma și puneau bazele bisericii.

Tertulian a trăit ceva mai târziu, între 155-230 d.H. El îl confirmă pe Matei ca autor în lucrarea *Împotriva lui Marcion*, cartea a 4-a, capitolul 2:

Dintre apostoli, așadar, mai întâi Ioan și Matei ne însuflă credința... Luca și Marcu o reinnoiesc ulterior.

Deci Irineu și Tertulian considerau că Matei a scris prima evanghelie. Iar convingerea lor era împărtășită de biserica primară. Faptul că Matei e autorul primei evanghelii era acceptat ca o certitudine.

De asemenea, este important să realizăm că aceste afirmații timpurii cu privire la calitatea de autor a lui Matei sunt consolidate de relativul anonim al acestui apostol. Probabil că, dacă biserica sau altcineva ar fi vrut să dea credibilitate unei evanghelii atribuind-o unui apostol ales la întâmplare, l-ar fi ales pe unul dintre cei mai remarcabili. Dar Matei este menționat rareori în evanghelii. Prin urmare, este puțin probabil ca numele său să fi fost atașat în mod nejustificat acestei evanghelii.

În primul rând, trebuie să înțelegem importanța mărturiei martorilor oculari în primul secol. Mărturia lor era cât se poate de prețuită și niciun om care afirma că mărturisește ce a văzut nu era tratat

superficial. Declarația lor cu privire la lucrurile care se întâmplaseră era aproape sacră, ca să zicem așa. Mai știm și că, la începutul sec. al II-lea, Papias a scris că Evanghelia lui Matei a fost scrisă de apostolul Matei. Și este foarte probabil ca Papias să-i fi cunoscut direct pe apostoli datorită perioadei în care a trăit. Motivul final pentru care putem fi convinși că Evanghelia lui Matei a fost scrisă chiar de acesta este faptul că, deși numele lui nu apare nicăieri în textul evangheliei, aceasta nu a circulat niciodată fără ca numele apostolului Matei să fie asociat cu ea ca autor și autoritate.

— Rev. Michael Glodo

Desigur, unii cercetători critici moderni s-au îndoit de faptul că Matei a scris prima evanghelie, la fel cum au pus sub semnul întrebării multe alte opinii tradiționale privitoare la autorii biblici. Însă soliditatea atestării timpurii a faptului că Matei e autorul acestei evanghelii, împreună cu absența totală a oricăror contestări antice, ne oferă un motiv întemeiat să credem că el a scris această carte.

După ce am examinat opinia tradițională, conform căreia Matei a scris prima evanghelie, trebuie să trecem la viața autorului.

Viața autorului

Scriptura ne oferă câteva date importante despre viața lui Matei. De exemplu, menționează că era evreu și vameș. Vom discuta despre ambele aspecte, începând cu faptul că era evreu.

Descendența evreiască a lui Matei este revelată în multe feluri. În primul rând, a fost unul din cei doisprezece apostoli ai lui Isus, toți fiind evrei. În al doilea rând, Matei avea nume evreiesc. Chiar numele de Matei este un nume evreiesc provenit din Vechiul Testament ebraic. Iar celălalt nume al său, Levi, pe care îl găsim în Marcu 2:14 și Luca 5:28, era numele uneia dintre semințiile lui Israel. Așadar, ambele nume demonstrează că Matei era evreu. Originea evreiască a lui Matei poate fi sugerată și de faptul că a scris în ebraică, lucru atestat de scrieri creștine timpurii.

Descendența evreiască a lui Matei este un aspect important pentru înțelegerea evangheliei sale, deoarece ne ajută să interpretăm accentul său clar evreiesc. Vom studia mai detaliat caracterul evreiesc al evangheliei sale mai încolo în această lecție. Pentru moment, vom da un singur exemplu ilustrativ.

În Matei 15:24, Matei scrie că Isus a făcut următoarea afirmație:

Eu nu sunt trimis decât la oile pierdute ale casei lui Israel (Matei 15:24).

Mai mult decât oricare altă evanghelie, Matei accentuează faptul că Isus a venit în special pentru poporul Israel.

Pe lângă descendența evreiască a lui Matei, un alt aspect demn de remarcat al vieții sale este că era vameș.

În primul secol, mulți evrei din Palestina colectau impozitele pentru imperiul roman. Unii dintre acești vameși strângeau taxele pe bunurile care erau transportate dintr-o zonă în alta. Erau întreprinzători privați care cumpărau de la autorități dreptul de a colecta taxe și obțineau profit prin mărirea taxelor încasate de la oameni. Ca urmare, acești vameși erau văzuți ca speculanți și hoți – reputație adeseori justificată.

Din această cauză, vameșii evrei erau de două ori vinovați în ochii concetățenilor lor. În primul rând, ei erau agenții infamei forțe cotropitoare a Romei, iar în al doilea rând își jefuiau propriul popor de dragul câștigului personal. De fapt, erau considerați atât de răi și nedemni de încredere, încât scrierile rabinice timpurii le interziceau să depună mărturie într-un tribunal evreiesc. Mai mult, a minți un vameș era un lucru acceptat și chiar lăudat ca act justificat de răzvrătire.

Iată cum relatează Matei chemarea pe care i-o face Isus în Matei 9:9-10:

Isus... a văzut pe un om, numit Matei șezând la vamă și i-a zis: „Vino după Mine.” Omul acela s-a sculat și a mers după El. Pe când ședea Isus la masă, în casă, iată că au venit o mulțime de vameși și păcătoși și au șezut la masă cu El și cu ucenicii Lui (Matei 9:9-10).

Matei este foarte onest în felul în care se descrie pe sine și admite fără ocol că el și alți vameși erau asociați cu „păcătoșii” în vremea lui Isus. Făcând astfel, Matei se pune pe sine, pe Isus și evanghelia scrisă de el în dezacord cu conducerea evreiască. Acest conflict este prezentat adesea în Evanghelia lui Matei.

Iată, de exemplu, cum îi critică Isus pe conducătorii evrei în Matei 21:31-32:

Adevărat vă spun că vameșii și curvele merg înaintea voastră în Împărăția lui Dumnezeu. Fiindcă Ioan a venit umblând în calea neprihănirii și nu l-ați crezut. Dar vameșii și curvele l-au crezut. Și măcar că ați văzut lucrul acesta, nu v-ați căit în urmă ca să-l credeți (Matei 21:31-32).

Faptul că Matei era gata să vorbească deschis despre trecutul său păcătos poate fi asociat cu un alt accent pus de evanghelia sa, pe care-l vom analiza mai îndeaproape tot în această lecție. Mai mult decât oricare alt evanghelist, Matei a subliniat că Isus a fost un Împărat smerit care a cerut smerenie de la cei care Îl urmează. Recunoscându-și trecutul, Matei își recunoaște propria nevoie de har și își declară dorința de a-L urma pe Împăratul care l-a chemat și l-a schimbat. Isus l-a transformat dintr-un slujitor păcătos al lui Irod într-un slujitor smerit al evangheliei împărăției cerului.

În viața noastră, smerenia ar trebui să se manifeste sub forma bucuriei și satisfacției pentru lucrurile bune care li se întâmplă altora, și nouă, dar să ne bucurăm când alții progresează, când li se dă cinste sau lucrările lor se dovedesc a fi roditoare. Îi suntem recunoscători lui Dumnezeu pentru asta și vrem să-L onorăm și să-I mulțumim Lui în primul rând. Vrem să trăim mai presus de toate de dragul lui Dumnezeu, nu doar de dragul nostru. Deci, aceasta este smerenia – să nu cauți ca interesele mele să fie împlinite, ci să cauți în primul rând

împlinirea intereselor lui Dumnezeu, indiferent dacă prin altul sau prin mine.

— Dr. John McKinley

După ce am concluzionat că opinia tradițională conform căreia Matei a scris prima evanghelie este corectă și ne-am familiarizat cu trecutul lui Matei, vom studia identitatea cititorilor inițiali pentru care a scris Matei.

CITITORII INIȚIALI

Matei nu îi identifică în mod specific pe primii săi cititori, dar ne oferă câteva indicii cu privire la aceștia. Așa cum vom vedea, Matei pare să fi scris în primul rând pentru creștinii evrei.

După cum am menționat în lecția anterioară, toate evangheliile au fost scrise pentru cititori creștini. Dar câteva accente din Evanghelia lui Matei o fac deosebit de potrivită pentru cititorii creștini de proveniență evreiască. De pildă, Matei citează Vechiul Testament mai mult decât oricare alt evanghelist. În repetate rânduri, arată cum a împlinit Isus așteptările Vechiului Testament și accentuează mai ales faptul că Isus era Împăratul mesianic pe care evreii Îl așteptau de secole. Accentul său pe problemele evreiești apare și în conflictele dintre Isus și conducătorii necredincioși ai evreilor, pe care Matei le-a descris mult mai detaliat decât ceilalți evangheliști. Tot Matei pune cel mai mare accent pe relația dintre Isus și legea Vechiului Testament, mai cu seamă ca Domn al ei.

Mai încolo vom analiza mai detaliat câteva dintre aceste accente. Acum vom menționa doar două exemple care sugerează că Matei a scris unor cititori evrei, începând cu folosirea expresiei „împărăția cerurilor.”

În lecția anterioară am remarcat că toate cele patru evanghelii sunt unite prin tema împărăției lui Dumnezeu. Însă Matei folosește rareori expresia „împărăția *lui Dumnezeu*,” folosind în majoritatea cazurilor „împărăția *cerurilor*.” Evanghelia lui Matei este singura carte din Biblie care folosește această terminologie și, după cum am văzut, ambele expresii înseamnă același lucru.

Din respect pentru Dumnezeu, evreii evitau adesea folosirea numelui divin – sau a unui cuvânt apropiat – pentru a nu lua în deșert numele lui Dumnezeu, din greșeală. O modalitate de a face lucrul acesta era prin înlocuirea cuvântului „Dumnezeu” cu „cer.” Exact așa a făcut Matei prin folosirea expresiei „împărăția cerurilor.” Când comparăm pasaje paralele din evangheliile sinoptice, observăm că, acolo unde alți evangheliști folosesc expresia „împărăția lui Dumnezeu,” Matei folosește „împărăția cerurilor.”

Matei folosește expresia „împărăția cerurilor” aproape peste tot în evanghelia sa în locuri în care celelalte evanghelii vorbesc despre „împărăția lui Dumnezeu.” Cred că Matei folosește expresia „împărăția lui Dumnezeu” de vreo două ori, dar asta deoarece este evreu, unul care crede în Hristos și pentru evrei numele lui Dumnezeu este aproape prea sfânt pentru a-l folosi. Așadar, folosirea termenului de „cer” e un alt mod de a face referire la Dumnezeu. Într-o altă

evanghelie găsim „am păcătuit împotriva cerului.” Înțelesul este „am păcătuit împotriva lui Dumnezeu.” Pericolul este că, la auzirea expresiei „împărăția cerurilor,” o putem înțelege greșit, crezând că „Sună mai degrabă eteric și anemic... împărăția cerurilor – nu pricep.” Dar, de fapt, el vorbește despre împărăția lui Dumnezeu, în ideea că Dumnezeu devine acum realmente Împăratul acestei lumi prin Isus Hristos. Deci există un adevărat pericol ca creștinii de mai târziu să înțeleagă greșit „împărăția cerurilor.” De fapt, Isus spune: Dumnezeu este Împărat și devine Împărat prin Mine.

— Dr. Peter Walker

Iată cum relatează Marcu pilda grăuntelui de muștar, în Marcu 4:30-31:

[Isus] a zis: „Cu ce vom asemăna Împărăția lui Dumnezeu, sau prin ce pildă o vom înfățișa? Se aseamănă cu un grăunte de muștar, care, când este semănat în pământ, este cea mai mică dintre toate semințele de pe pământ” (Marcu 4:30-31).

Aici, Marcu folosește forma normală a expresiei: împărăția lui Dumnezeu. Dar ascultați versiunea lui Matei din 13:31:

[Isus] le-a pus înainte o altă pildă și le-a zis: „Împărăția cerurilor se aseamănă cu un grăunte de muștar, pe care l-a luat un om și l-a semănat în țarina sa” (Matei 13:31).

Când Matei relatează aceeași întâmplare, scrie „împărăția cerurilor” în locul expresiei de „împărăția lui Dumnezeu” folosită de Marcu.

Când se compară ceea ce Matei numește „împărăția cerurilor” cu alte locuri în care Marcu și Luca au exact același pasaj și o numesc „împărăția lui Dumnezeu,” se observă foarte clar că amândouă au aceeași referință, se referă la același lucru. La citirea în ansamblu a lui Matei, se observă o temă majoră, cea a contrastului dintre Dumnezeu din ceruri și omenirea de pe pământ. Modul lui Dumnezeu de a domni, numit de el împărăția cerurilor, și modul omenirii de a conduce, de a stăpâni, de a se purta și de a se comporta unii față de alții, pe care l-am putea numi împărățiile acestei lumi. Faptul că Matei vorbește despre împărăția cerurilor este un mod foarte puternic prin care face diferența dintre lucrurile acestei lumi și Tatăl nostru din ceruri care domnește și conduce și promite că va reveni. Așadar, împărăția cerurilor din limbajul lui Matei are scopul de a ne face să simțim și să gustăm diferența dintre domnia lui Dumnezeu ce urmează să vină și toate domniile, conducerile și comportamentul acestui pământ. Există un contrast între aceste două realități, iar faptul că Matei folosește „împărăția cerurilor” ne ajută să simțim, să

gustăm și să sperăm în venirea împărăției cerurilor lui Dumnezeu pe pământ.

— Dr. Jonathan Pennington

Mulți exegeți cred că Matei a păstrat felul în care a vorbit Isus cu mulțimile evreiești, în timp ce Marcu și alți scriitori ai Noului Testament au folosit expresia de „împărăția lui Dumnezeu” pentru a clarifica pentru un public mai larg ce a vrut Isus să spună. Indiferent dacă acest lucru este adevărat sau nu, faptul că Matei folosește expresia „împărăția cerurilor” întărește ideea că cititorii săi inițiali erau evrei.

Un alt indiciu al faptului că Evanghelia lui Matei se adresa unui public evreiesc este modul în care Matei pleacă de la ipoteza că publicul său are cunoștințe solide despre obiceiurile evreiești. Ca un singur exemplu, în Matei 15:1-2 el relatează următoarea întâmplare:

Atunci, niște farisei și niște cărturari din Ierusalim au venit la Isus și i-au zis: „Pentru ce calcă ucenicii Tăi datina bătrânilor? Căci nu-și spală mâinile când mănâncă” (Matei 15:1-2).

Marcu include aceeași relatare în evanghelia sa, în capitol 7:1-5. El adaugă o explicație a obiceiului evreiesc de spălare a mâinilor, de-a lungul a trei versete, ca astfel publicul său roman să înțeleagă obiceiul acesta. Matei a considerat că nu este necesar să adauge această explicație pentru publicul său.

Acum, presupunând că Matei a scris într-adevăr pentru un public evreiesc, una din caracteristicile evangheliei sale pare a fi nelalocul ei. În câteva situații, Matei Îl citează pe Isus vorbind în aramaică și apoi traduce aceste cuvinte în limba vorbită de publicul său.

Iată, de exemplu, cuvintele din Matei 27:46:

Isus a strigat cu glas tare: „Eli, Eli, lama sabactani?” adică „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu pentru ce M-ai părăsit?” (Matei 27:46)

Există mai multe explicații ale motivului pentru care Matei a scris astfel, chiar dacă cititorii săi erau în principal evrei. Mai întâi, chiar dacă cititorii săi erau în principal evrei, nu erau în exclusivitate evrei. Așa că e posibil să fi inclus aceste traduceri pentru cititorii neevrei. În al doilea rând, e posibil ca publicul lui Matei să fi inclus oameni care locuiau în afara Palestinei și nu cunoșteau limba aramaică. Și, în al treilea rând, poate că Matei a copiat pur și simplu informațiile dintr-o altă sursă. De exemplu, traducerea din Matei 27:46 apare și în Marcu 15:34, pe care Matei ar fi putut să o folosească drept sursă.

În orice caz, dovezile sugerează cu tărie că Matei și-a scris evanghelia în primul rând pentru creștinii evrei, pentru a le întări credința în Isus prin abordarea multor subiecte deosebit de importante pentru ei.

Acum, după ce am studiat autorul și destinatarii primei evanghelii, suntem gata să analizăm cu ce prilej a scris-o.

PRILEJUL

Când vorbim despre „prilejul” scrierii unei cărți, ne referim la câteva lucruri legate de contextul său istoric, precum data scrierii, locul scrierii, locul publicului căruia îi e destinată și scopul pentru care a fost scrisă. Cunoscând când, unde, cui și de ce a fost scrisă o carte, ajungem să cunoaștem foarte bine contextul ei. Ne ajută să-i înțelegem cadrul istoric, gramatica și vocabularul, ipotezele religioase și sociale, precum și strategiile retorice. La rândul lor, aceste informații ne ajută să înțelegem și să folosim cartea.

Vom aborda trei aspecte legate de prilejul scrierii Evangheliei lui Matei: primul este data scrierii; al doilea, locul autorului și al destinatarilor și, în al treilea rând, scopul pentru care a scris Matei. Să începem cu data Evangheliei lui Matei.

Data

În primul rând, așa cum cred majoritatea exegeților, probabil că Matei a folosit Evanghelia lui Marcu ca una din surse. Într-o lecție viitoare vom vedea că Marcu a fost scrisă probabil prin 64 d.H. Dacă data este corectă, cea mai veche dată probabilă pentru scrierea lui Matei e mijlocul spre sfârșitul anilor 60.

În al doilea rând, Matei a fost un apostol al lui Isus. Asta înseamnă că era deja adult când a intrat în lucrarea de slujire cu Isus, probabil prin anul 30 d.H. Așa că, în afară de cazul în care a avut o viață extrem de lungă, ultima dată la care ar fi putut scrie ar fi pe la sfârșitul secolului întâi.

Astfel, avem un interval destul de mare în care ar fi putut scrie Matei. Însă putem restrânge perioada probabilă din acest interval observând un anumit detaliu al scrierii. În mod concret, Matei face adesea referire la Templu și la saducheii, care erau asociați îndeaproape cu templul. O parte din aceste referiri sunt în mare măsură istorice, dar câteva sugerează că și Templul și saducheii erau încă factori importanți la data la care a scris Matei. Întrucât Templul a fost distrus în 70 d.H., aceste referiri au cel mai mare sens dacă Matei a scris înainte.

În lumina tuturor dovezilor, concluzia cea mai plauzibilă este că Matei a scris la sfârșitul anilor 60, poate prin 67 sau 68 d.H. Aici certitudinea nu este posibilă. Din fericire, deși este util să cunoaștem data aproximativă la care a scris Matei, datarea exactă a evangheliei sale nu prea e esențială pentru interpretarea învățăturilor sale.

După ce am văzut data scrierii evangheliei, să trecem la problema locului geografic al autorului și al cititorilor.

Locul

Ar trebui să începem menționând că exegeții au opinii divergente cu privire la locul acestei evanghelii, deci n-ar trebui să fim categorici în concluziile noastre. Totuși, există câteva detalii demne de remarcat.

Mai întâi, deoarece Matei a scris în principal creștinilor evrei, este foarte probabil să-și fi adresat evanghelia unui grup care locuia într-o zonă cu o populație evreiască

semnificativă. Palestina este o posibilitate evidentă, din moment ce a fost patria tradițională a evreilor și acolo se găseau cei mai mulți evrei.

Dar și anumite regiuni din Siria aveau o populație evreiască semnificativă. Ignațiu, episcop al Antiohiei din Siria, este primul părinte al bisericii care arată că cunoaște Evanghelia lui Matei. Din această cauză, un număr de exegeți susțin că Matei a scris pentru credincioșii din Antiohia Siriei.

Bineînțeles, nu putem exclude posibilitatea ca Matei să fi avut în vedere un public mai larg, scriind creștinilor evrei din întreaga lume mediteraneană.

Palestina, Siria sau orice altă zonă cu o populație evreiască semnificativă din cadrul imperiului roman ar fi o destinație adecvată pentru o evanghelie cu un pronunțat caracter evreiesc, ca cea a lui Matei.

În sec. I d.H., poporul evreu era răspândit cam peste tot în imperiul roman și chiar și în Orientul Îndepărtat. Asta s-a petrecut cu mult timp în urmă. Încă din timpul exilului babilonian au existat evrei care au trăit în afara teritoriului Palestinei și au continuat să locuiască acolo, în Orientul Îndepărtat, adică în Mesopotamia, actualul Irak. Apoi au venit în Siria, Damasc, și apoi diaspora – termenul folosit pentru răspândirea sau împrăștierea poporului evreu – s-a extins mai departe spre apus, în Asia Mică, Turcia de azi și până la Roma – populația evreiască de acolo de lângă Tibru, în Roma – și să nu uităm de Africa de Nord. Citim în evangheliile despre Simon din Cirene, venit din... la Ierusalim din Africa de Nord. Așadar, imaginați-vă toată jumătatea răsăriteană a imperiului roman până în Orientul Îndepărtat – acolo locuiau evreii.

— Dr. Peter Walker

După ce am discutat despre data și locul Evangheliei lui Matei, să analizăm scopul în care a fost scrisă.

Scopul

În general vorbind, Matei a scris deoarece istoria adevărată a identității lui Isus și a faptelor Sale avea o importanță crucială. Dar a avut și obiective mai concrete și de ordin imediat. Mai precis, le-a scris creștinilor evrei pentru a le hrăni credința în Isus ca Împăratul lor mesianic.

Când a scris, evreii convertiți la creștinism erau respinși cu tărie de autoritățile evreiești și adesea de membri familiei și prietenii de altădată. Cartea Faptele apostolilor arată clar că în lumea mediteraneană din acele timpuri persecuția devenise un mod de viață pentru creștinii evrei.

După cum citim în Fapte 8:1:

În ziua aceea, s-a pornit o mare prigonire împotriva Bisericii din Ierusalim. Și toți, afară de apostoli, s-au împrăștiat prin părțile Iudeii și ale Samariei (Fapte 8:1).

Din cauza persecuției, evreii care-L urmau pe Isus ca Mesia au avut negreșit de înfruntat ispita de a se întoarce la vechea lor viață și a abandona creștinismul. Ca reacție la această ispită, Matei scrie pentru a le reaminti că Isus e adevăratul Mesia care adusese împărăția cerurilor. Evanghelia sa este o scriere de încurajare, de mângâiere, dar și una de provocare, deoarece Isus nu adusese împărăția așa cum se așteptaseră mulți dintre ei, iar cerințele împărăției erau mari.

În acest context, Matei își reasigură cititorii că Isus începuse să împlinească așteptările Vechiului Testament cu privire la împărăția mesianică. În același timp, împărăția cerurilor nu era încă desăvârșită. Așa că Matei a scris și pentru a-i încuraja pe credincioșii evrei să rămână credincioși până când Împăratul va reveni ca să îndrepte totul – până când Isus Îi va învinge pe vrăjmașii împărăției Sale și-Și va invita poporul credincios să cunoască pe deplin binecuvântările împărăției Sale.

De aceea menționează Matei atât de des tema împărăției cerurilor. De fapt, a folosit cuvintele „împărat” și „împărăție” de peste 75 de ori în evanghelia sa. Ceilalți trei evangheliști folosesc laolaltă aceste cuvinte de mai puțin de 110 de ori. Pentru Matei, cea mai bună metodă de încurajare și provocare a publicului său evreiesc era să le vorbească despre Împăratul mesianic și împărăția Lui.

Evanghelia lui Matei pune un mare accent pe împărăția cerurilor. Matei își începe evanghelia cu genealogia lui Isus, dorind să arate că Isus este moștenitorul de drept, împăratul davidic. Acest împărat davidic este Isus din Nazaret. Credem că cititorii săi, cititorii săi inițiali, erau în principal evrei, iar această carte le spune: „Iată Împăratul vostru legitim.” El scoate în evidență împărăția cerurilor în manifestarea sa concretă când demonstrează că aceste termen de „împărăție a cerurilor” se referă la domnia lui Hristos asupra tuturor oamenilor și tuturor domeniilor. Este o chestiune de autoritate. Fariseii și saducheii L-au întrebat mereu pe Isus: „Cu ce putere faci aceste lucruri?” Evanghelia se încheie cu cuvintele lui Isus: „Toată puterea mi-a fost dată în cer și pe pământ.” Această idee a împărăției înseamnă mult mai mult decât împăratul davidic naționalist pe care îl căutau și-l așteptau oamenii. Declarația pe care o face Matei este următoarea: Hristos este Împărat peste orice centimetru pătrat din creație.

— Rev. Jim Maples

După ce am studiat contextul Evangheliei lui Matei, să ne trecem la structura și conținutul ei.

STRUCTURA ȘI CONȚINUTUL

Între exegeți există un larg consens privitor la anumite caracteristici ale structurii Evangheliei lui Matei, care se datorează faptului că autorul ne oferă o explicație foarte utilă. În cinci locuri el folosește expresia „după ce Isus a terminat de spus aceste

vorbe...” pentru a indica tranzițiile majore din evanghelia sa. Uneori o asemenea declarație apare ca ultima propoziție a unei secțiuni, iar alteori e prima propoziție a unei alte secțiuni. Dar indică întotdeauna o tranziție majoră.

Urmând aceste repere structurale, majoritatea savanților sunt de acord că Evanghelia lui Matei se împarte în șapte secțiuni. Există cinci secțiuni majore marcate de afirmații de tranziție în Matei 7:28, 11:1, 13:53, 19:1 și 26:1. Cartea mai are și o parte introductivă și una de încheiere.

- Evanghelia începe cu o parte introductivă care Îl prezintă pe Isus ca Împăratul mesianic – Matei 1:1-2:23
- Prima secțiune majoră descrie evanghelia împărăției – Matei 3:1-7:29.
- A doua secțiune majoră se axează pe răspândirea împărăției – Matei 8:1-11:1.
- A treia secțiune majoră relatează semnele și pildele împărăției – Matei 11:2-13:53.
- A patra secțiune majoră se axează pe credință și măreție, începând cu Matei 13:54 și continuând până la 18:35.
- A cincea și ultima secțiune majoră se referă la opoziția actuală față de împărăție și la biruința viitoare a împărăției – Matei 19:1-25:46.
- În final, găsim o concluzie despre moartea și învierea Împăratului – Matei 26:1-28:20.

Fiecare dintre aceste secțiuni ale Evangheliei lui Matei duce mai departe istoria lui Isus, Împăratul mesianic, care a adus împărăția cerurilor pe pământ.

Să examinăm în detaliu fiecare dintre aceste secțiuni, începând cu introducerea din Matei 1:1-2:23.

INTRODUCEREA: ÎMPĂRATUL MESIANIC

Introducerea Evangheliei lui Matei ni-L prezintă pe Isus drept Împăratul mesianic și este alcătuită din două părți: genealogia și relatarea prunciei.

Genealogia

Genealogia se găsește în Matei 1:1-7. De fapt, primul verset este o introducere sau un titlu în care Matei rezumă ideea principală, și anume că Isus este Împăratul mesianic al lui Israel.

În Matei 1:1 citim următoarele:

Cartea neamului lui Isus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam (Matei 1:1).

Încă de la bun început, Matei pune un accent deosebit pe David, împăratul lui Israel, și pe Avraam, părintele poporului evreu.

După această declarație introductivă, genealogia propriu-zisă începe în versetul 2. Potrivit cu Matei 1:17, genealogia este organizată în trei secțiuni, fiecare cuprinzând

paisprezece generații. Prima începe cu legământul lui Dumnezeu cu Avraam, în care patriarhului i se promite că urmașii săi vor stăpâni pământul.

A doua începe cu împăratul David și cu promisiunea lui Dumnezeu de a împlini legământul cu Avraam prin instituirea dinastiei davidice pe vecie. Această parte se încheie cu exilul poporului lui Dumnezeu din Țara Făgăduinței, datorat păcatelor lor și încălcării legământului.

A treia parte a genealogiei continuă de la exil până la nașterea lui Isus. Israel încălcase legământul lui Dumnezeu și căzuse sub blestemele din acesta. Dar Dumnezeu încă voia să-l binecuvânteze pe Israel, împlinind promisiunile făcute lui Avraam și lui David. Împărații din trecut eșuaseră, dar acum ultimul Împărat al lui Israel, cel care avea să îplinească destinul lui Israel, venise în sfârșit.

Lista strămoșilor lui Isus se sfârșește în Matei 1:16, unde citim:

Iacov a născut pe Iosif, bărbatul Mariei, din care S-a născut Isus, care Se cheamă Hristos (Matei 1:16).

În acest fel, Matei dovedește că Isus avea dreptul legal deplin la tronul lui David, prin tatăl său Iosif.

Mesia trebuia să fie urmașul lui David, datorită revelației profetice care descoperea lucrul acesta. Asta ne duce înapoi până la Geneza, unde seminției lui Iuda i se profețește că e cea din care se va trage neamul împărătesc. Desigur, această profeție a fost împlinită în împăratul David, cel mai mare împărat al lui Israel. Toți împărații care au urmat au fost comparați cu el, fie favorabil, fie nefavorabil. Apoi, desigur, avem legământul încheiat cu David. Când David i-a propus profetului Natan să zidească o casă Domnului, să construiască Templul, Natan a venit înapoi și a zis: „Nu tu vei fi acela care va zidi o casă Domnului, ci Domnul îți va zidi o casă.” Prin casă se referea la dinastie. E în 2 Samuel 7, iar această profeție că Dumnezeu îi va zidi lui David o casă, că va întemeia împărăția Lui pe vecie și că urmașul lui va domni pururea pe tronul lui a devenit temelia profețiilor mesianice ce au urmat. Astfel, când profeții făceau referire la trecut, după prăbușirea dinastiei și a împărăției davidice, când făceau referire la trecut și priveau înainte la speranța că Dumnezeu va restabili slava dinastiei lui David, din spița lui David avea să ridice Dumnezeu un Împărat. Și astfel, Împăratul, Mesia, trebuia să vină prin spița lui David.

— dr. Mark Strauss

După genealogia lui Isus, ajungem la vremea prunciei Lui.

Relatarea prunciei

Relatarea prunciei lui Isus se găsește în Matei 1:18-2:23. Această secțiune este foarte scurtă, doar 31 de versete, în comparație cu cele 116 versete din Evanghelia lui Luca. În această secțiune, obiectivul lui Matei este destul de limitat. Fiecare din cele cinci scurte paragrafe a fost conceput pentru a îndrepta atenția asupra unui fapt esențial: Isus, Mesia, Se născuse. Fiecare paragraf face o scurtă relatare, apoi explică cum împlinește acea relatare așteptările vechi-testamentare legate de Mesia.

Unul din lucrurile cele mai interesante pe care le aflăm din relatarea prunciei Lui este că Isus nu avea un tată uman, ci Dumnezeu era Tatăl Lui – la propriu. Duhul Sfânt L-a zămislit pe Isus în Maria, deși ea era încă fecioară.

Unii critici ai creștinismului sugerează că acesta este un punct slab în genealogia lui Isus, întrucât, din punct de vedere fizic, nu a fost urmașul lui Iosif, prin care revendica tronul lui David. Însă este un fapt binecunoscut că genealogiile biblice, cum ar fi cele din 1 Cronici 1-9, trasează de multe ori descendența prin părinții adoptivi.

În plus, deoarece Isus era Fiul lui Dumnezeu, era într-un tot divin, lucru care L-a făcut capabil să țină legământul lui Dumnezeu în mod desăvârșit. Simplitățile împăraților umani nu ținuseră niciodată în mod desăvârșit legământul lui Dumnezeu și, în consecință, nu fuseseră niciodată capabili să moștenească toate binecuvântările legământului promise de Dumnezeu lui Avraam și lui David. De aceea, Dumnezeu L-a trimis pe Fiul Său desăvârșit să fie Împărat, pentru a asigura că legământul Lui va fi ținut și astfel promisiunea binecuvântărilor va fi împlinită.

Este foarte clar că Mesia, ca om, se trage din David, iar lucrul acesta cuprinde multe adevăruri importante. Dar este esențial și să înțelegem că Mesia trebuie să fie Dumnezeu, trebuie să fie divin. De ce? Ei bine, deoarece problema noastră, ca ființe umane înaintea lui Dumnezeu, este că am păcătuit împotriva Lui. El trebuie să ofere răspunsul și soluția. Problema iertării, despre care vorbim uneori, constă în faptul că păcatul nostru față de Dumnezeu nu este ceva pe care să-l poată trece cu vederea. Nu este ceva despre care poate spune: „Plătesc Eu nota” sau „Fă tot ce poți”. Dumnezeu este un Dumnezeu sfânt. El este neprihănit și drept. Nu-I putem cere să ne treacă cu vederea păcatul. Prin asta S-ar tăgădui pe Sine Însuși. Deci, ca să ne ierte, trebuie să ia inițiativa. Trebuie să vină cu soluția pentru satisfacerea standardelor Sale drepte. Dumnezeu trebuie să facă lucrul acesta. La citirea Vechiului Testament, acest lucru apare în mod repetat. Să luăm ca exemplu Iona 2:9: „Mântuirea vine de la Domnul.” Dumnezeu este Cel care trebuie să ofere soluția și să ierte. Așadar, pentru ca mântuirea să poată veni prin Mesia, El trebuie să ne reprezinte – să fie om. Cu toate acestea, El trebuie să fie și Domnul. Domnul care vine. Domnul care mântuiește. Domnul care Își mulțumește sfințenia și neprihănirea și de aceea Mesia trebuie să fie divin.

— Dr. Stephen Wellum

În introducerea evangheliei sale, Matei Îl prezintă pe Isus ca Împăratul mesianic, Fiul împărătesc al lui David, care a primit toate binecuvântările făgăduite de Dumnezeu lui Avraam și poporului Israel. În felul acesta, Matei pregătește scena pentru minunata veste bună care reprezintă subiectul restului cărții.

După introducerea, evanghelia este împărțită în cinci părți literare mari. Fiecare dintre ele este alcătuită din două secțiuni: o secțiune narativă, în care Matei descrie ce a făcut Isus, urmată de o secțiune de tip cuvântare, în care Matei relatează ce a spus Isus.

EVANGHELIA ÎMPĂRĂȚIEI

Prima parte a Evangheliei lui Matei relatează evanghelia împărăției cerurilor. Această secțiune ține de la Matei 3:1 la 7:29.

Mesia venise

Secțiunea narativă începe în Matei 3:1 și se sfârșește în Matei 4:25. Matei declară aici că Împăratul mesianic venise și adusese împărăția cerurilor pe pământ.

Prima parte a narațiunii este în Matei 3:1-12, unde Ioan Botezătorul vestește că Mesia va veni în curând și Își va boteza poporul credincios cu Duhul Sfânt. Timp de 400 de ani Duhul Sfânt fusese relativ inactiv în Israel din cauza judecării lui Dumnezeu asupra poporului Său neascultător. Dar acum, așa cum arătaseră profețiile Vechiului Testament, era pe cale să se instaureze o nouă eră, una în care urma să fie revărsat Duhul lui Dumnezeu.

Narațiunea continuă cu botezul lui Isus, în Matei 3:13-17. În timpul botezului, Duhul Sfânt coboară peste Isus, ungându-L pentru lucrarea Sa mesianică, iar Tatăl declară din ceruri: „Acesta este Fiul Meu,” acordându-I lui Isus titlul împărătesc din Psalmul 2:7.

Glasul divin face referire și la robul pătimitor din Isaia 42:1-2, descriindu-L pe Isus ca cel „pe care-L sprijin, Alesul Meu, în care își găsește plăcere sufletul Meu.” Isus era Mesia de viță împărătească, dar avea să fie un altfel de Împărat. El avea să-și împlinească chemarea prin suferință.

În următoarea relatare, cea din Matei 4:1-11, Satan pune la încercare devotamentul lui Isus cu privire la rolul Său de Mesia pătimitor de viță împărătească. De trei ori L-a ispitit pe Isus să fie un Mesia fără suferință, spunând de fapt: „Nu flămânzi ca un om. Uimește-i pe oameni, făcându-i să creadă fără să sufere. Domnește peste popoare fără a suferi.” Însă de fiecare dată Isus a respins calea ușoară care ar fi negat caracterul mesianității Sale pătimitoare.

În Matei 4:12-17, Isus Își începe lucrarea mesianică publică prin predicarea evangheliei împărăției.

Iată cum rezumă Matei mesajul lui Isus în 4:17:

De atunci încolo, Isus a început să propovăduiască și să zică: „Pocăiți-vă, căci împărăția cerurilor este aproape” (Matei 4:17).

Potrivit lui Matei, vestea cea bună predicată de Isus era că împărăția cerurilor e aproape – că, prin lucrarea Sa, urma să aducă împărăția cerurilor pe pământ. Și această împărăție era accesibilă tuturor celor ce se pocăiau de păcatele lor și Îl urmau cu credincioșie ca Împărat.

Eu cred că „împărăția cerurilor” este folosită în Evanghelia lui Matei, și numai în Evanghelia lui Matei, ca sinonim pentru „împărăția lui Dumnezeu”. Sunt de acord cu majoritatea exegeților care spun că nu există nicio diferență între cele două. Faptul că Isus o descrie ca fiind aproape sau, conform anumitor traduceri, „iminentă,” arată că domnia lui Dumnezeu de la sfârșitul vremurilor a venit deja, într-un anumit sens, în persoana și lucrarea lui Isus. Dar există și un alt sens în care își așteaptă împlinirea. Termenul tehnic este de „desăvârșire,” care va avea loc la a doua venire a lui Hristos, astfel încât creștinii au o existență dialectică, dacă se poate spune așa. Ei se află cu un picior în împărăția lui Dumnezeu de la sfârșitul vremurilor, dar cu celălalt încă nu au pășit acolo. Și o mare parte a dificultății uceniciei creștine are de-a face cu a negocia, din punctul de vedere al vieții și deciziilor vieții și al perspectivei pe care o avem asupra vieții, ce înseamnă că într-un sens împărăția cerurilor e deja aici și ce înseamnă că încă nu s-a arătat pe deplin.

— Dr. David Bauer

În evangheliile, când Isus mergea dintr-un loc în altul predicând „Pocăiți-vă căci împărăția cerurilor este aproape” sau „iminentă,” spunea două lucruri. În primul rând, spunea că în El împărăția cerurilor e prezentă, e în mijlocul lor, lucru pe care l-a arătat și l-a demonstrat prin învățătura Sa, prin scoaterea demonilor și prin exercitarea autorității asupra lor, dar și prin lucrarea de vindecare. Deci, primul lucru pe care îl spunea este acesta: împărăția și autoritatea Împăratului sunt prezente în Mine, chiar aici în mijlocul vostru. Celălalt lucru pe care îl spunea e că împărăția vine; nu este încă aici în plinătatea ei, dar la un moment dat în viitor plinătatea domniei lui Dumnezeu va fi vizibilă pentru toți. Așadar, despre asta vorbea Isus când spunea că „împărăția lui Dumnezeu e aproape.” Chemându-i pe oameni la pocăință pentru că împărăția lui Dumnezeu era aproape, El îi chema să se supună Împăratului pentru ca, prin supunerea lor, prin ascultarea lor și prin urmarea Împăratului să fie integrați sau reintegrați în rândul celor aflați în legământ cu Dumnezeu. Așadar, pocăința semnifică o astfel de supunere față de Împărat.

— Dr. Greg Perry

În Matei 4:18-22, Isus Își cheamă ucenicii. Imaginea este a Împăratului mesianic care îi recrutează pe liderii Împărăției Sale.

Apoi, în Matei 4:23-25, autorul ne oferă o avanpremieră a următoarelor două secțiuni ale evangheliei. El spune că Isus călătorea prin toată Galileea, dând învățătură și vindecând mulțimile. Capitolele 5-7 din Matei prezintă învățătura lui Isus, iar capitolele 8-9 prezintă vindecările făcute de El.

După ce am studiat prezentarea pe care o face Matei evangheliei împărăției, să ne îndreptăm către cuvântarea asociată din Matei 5:1-7:29.

Predica de pe munte

În această cuvântare, numită de obicei Predica de pe munte, Isus descrie viața neprihănită a cetățenilor împărăției. El menționează explicit împărăția de șapte ori, toată predica gravitând în jurul acestei teme.

Isus accentuează în repetate rânduri că dificultățile neprihănirii sunt mult mai mari decât își imaginaseră liderii iudaismului. El subliniază și că Tatăl ceresc al cetățenilor împărăției e mult mai aproape și mult mai dispus să binecuvânteze decât își imaginaseră ei vreodată. Combinația acestor două idei gemene oferă predicii un caracter distinctiv.

Iată doar un exemplu din Predica de pe munte: învățătura lui Isus despre adulter. Isus spune că legea lui Dumnezeu cere mai mult decât ar putea indica o lectură superficială și mai mult decât spuneau de obicei învățătorii evrei.

Iată ce spune El în Matei 5:27-28:

Ați auzit că s-a zis celor din vechime: „Să nu preacurvești.” Dar Eu vă spun că oricine se uită la o femeie ca s-o poftască, a și preacurvit cu ea în inima lui (Matei 5:27-28).

Când Se referă la ceea ce s-a „zis,” Isus vorbește despre interpretările pe care le ofereau în mod obișnuit rabinii vremii. Unii dintre ei spuneau că poruncile Vechiului Testament interzic adulterul, dar nu reușesc să trateze problema fundamentală a inimii omului. Însă Isus scoate în evidență ceva ce era valabil chiar și pe vremea Vechiului Testament: pe Dumnezeu nu-L interesează doar controlul comportamentului exterior, ci dorește ca ascultarea să înceapă în inimă.

Cred că uneori avem o perspectivă legată de Vechiul Testament în comparație cu Noul Testament în care considerăm că în Vechiul Testament Dumnezeu cerea aceste semne exterioare: circumcizia, jertfele, ținerea sărbătorilor, ca un fel de manifestare religioasă exterioară. Iar în Noul Testament asta este ca o religie a inimii. Dumnezeu ne vrea inima; vrea afecțiunea noastră. Dar cred că această perspectivă nu este valabilă, dacă studiem cu atenție Vechiul Testament și în special profeții. Profetul Ioel, de exemplu, spune: „Sfâșiați-vă inimile, nu hainele,” o declarație directă împotriva unei religii exterioare, prin care Dumnezeu nu dorește doar formele de

manifestare exterioară, ci inima, însăși ființa lor. Același lucru poate fi văzut și în Psalmul 103. „Binecuvântează, suflete, pe Domnul, și tot ce este în mine să binecuvânteze Numele Lui cel sfânt!” Aici, psalmistul cheamă poporul lui Dumnezeu să-L binecuvânteze pe Domnul și să I se închine cu toată ființa lor. Prin urmare, ideea că afecțiunea este ceva din Noul Testament, iar religia sinceră nu se găsește în Vechiul Testament nu reprezintă corect realitatea completă a implicării lui Dumnezeu prin legământ în viața poporului Său din Vechiul Testament.

— Dr. Mark Gignilliat

Accentul pus de Isus pe ascultarea sinceră Îl face să-i descrie pe cetățenii împărăției ca fiind „blânzi” în 5:5, „flămânzi și însetați după neprihănire” în 5:6 și „cu inima curată” în 5:8. Desigur, Isus știa ca ucenicii Săi nu vor fi complet schimbați, devenind astfel de cetățeni, până când împărăția cerurilor nu avea să vină în toată plinătatea ei. Totuși îi îndemna ca până atunci să fie neprihăniți. Iată ce spune în Matei 5:48:

Voi fiți, dar, desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit (Matei 5:48).

Într-un sens, această poruncă este imposibil de împlinit – nimeni nu poate fi perfect așa cum este Dumnezeu. Dar asta nu trebuie să ne ducă la disperare, ci dimpotrivă. Isus ne-a făcut și o promisiune milostivă și încurajatoare. Prin întreaga predică Și-a asigurat ucenicii credincioși că Împărăția deja ne aparține.

De exemplu, în Fericii, care se găsesc în Matei 5:3-10, găsim opt binecuvântări. Cele șase de la mijloc promit că binecuvântările vor fi primite în acea zi viitoare când împărăția cerurilor va veni în toată plinătatea ei. Dar prima și ultima binecuvântare sunt diferite – Isus spune că poporul Său are deja aceste binecuvântări ale împărăției.

Iată cum formulează Isus aceste binecuvântări în Matei 5:3,10:

Ferice de cei săraci în duh, căci a lor este împărăția cerurilor!... Ferice de cei prigonți din pricina neprihănirii, căci a lor este împărăția cerurilor! (Matei 5:3, 10)

Marea dificultate a urmării lui Isus este egalată de promisiunea la fel de mare că puterea împărăției lui Dumnezeu ne transformă deja în cetățenii ai neprihăniți ai împărăției.

În prima parte a evangheliei sale, Matei pune accent pe evanghelia împărăției, atrăgând atenția asupra scopului și mesajului slujirii lui Isus. Isus este Împăratul mesianic, care a adus împărăția cerurilor poporului lui Dumnezeu. El i-a învățat despre puterea împărăției de a transforma viața și le-a promis că, dacă sunt credincioși, vor moșteni marile binecuvântări ale împărăției când aceasta va veni în toată plinătatea ei.

RĂSPÂNDIREA ÎMPĂRĂȚIEI

Cea de-a doua parte a evangheliei lui Matei se ocupă de răspândirea împărăției. Această temă ține din Matei 8:1 până în 11:1.

Minunile lui Isus și reacțiile

Narațiunea ce descrie răspândirea împărăției începe în Matei 8:1 și ține până la Matei 9:38. Ea constă în relatări ale minunilor lui Isus și ale reacțiilor diferitor oameni față de ele.

Această secțiune narativă se împarte în unsprezece segmente: Isus și un lepros în 8:1-4, robul unui sutaș în 8:5-13, soacra lui Petru în 8:14-17, o furtună în 8:18-27, doi demonizați în 8:28-34, un paralytic în 9:1-8 și un alt demonizat în 9:32-34. Secțiunea se încheie cu descrierea compasiunii lui Isus din 9:35-38.

Timpul ne permite să facem doar câteva observații despre aceste evenimente din viața lui Isus. El a exercitat puterea împărăției asupra bolii prin vindecarea unui lepros în 8:1-4, a robului unui sutaș în 8:5-13 și a soacrei lui Petru în 8:14-17, a unui paralytic în 9:1-8, a unei femei cu hemoragie în 9:20-22 și a doi bărbați orbi în 9:27-31.

De asemenea, El a readus la viață o fetiță în Matei 9:18-26, dovedind că are putere și autoritate chiar și asupra morții. Și a arătat că are putere asupra naturii prin liniștirea furtunii, în Matei 8:23-27.

Mai mult decât atât, Isus Și-a dovedit puterea asupra împărăției lui Satan prin scoaterea demonilor din doi oameni care trăiau în morminte, în Matei 8:28:34, și dintr-un om care nu putea vorbi, în 9:32-34. Chemarea lui Matei ca ucenic introduce un segment mai mare, care descrie relația lui Isus cu vameșii și păcătoșii, în 9:9-17. Isus l-a chemat pe Matei să renunțe la viața de vameș și să înceapă o viață nouă. Această schimbare a fost un adevărat miracol. Transformarea vameșilor și a păcătoșilor era atât de surprinzătoare, încât Matei trece imediat la ospățul lui Isus cu vameșii și păcătoșii, explicând motivul bucuriei lor.

Pe lângă axarea pe puterea lui Isus, Matei atrage atenția și asupra reacției mulțimilor la puterea Lui. Oamenii erau pur și simplu uluiți. Vedem asta în texte ca Matei 8:27 și 34 și 9:8, 26, 31 și 33. Această uimire i-a făcut cel mai adesea să I se opună.

Unii I s-au opus pentru că n-au crezut. Alții – în special liderii evrei – L-au criticat fățiș. Unii s-au temut de El, după arată Matei 8:34, iar alții au fost îngroziți și șocați, după cum vedem în Matei 9:3. Din când în când, opoziția față de Isus pare a fi bine intenționată, ca în 9:14 – deși era tot greșită. Iar uneori oamenii I s-au opus deoarece au respins în mod voit ceva ce știau că e adevărat, cum vedem în Matei 9:34. Din păcate, opoziția față de Isus a devenit din ce în ce mai mare, pe măsură ce lucrarea Sa a continuat.

Probabil că unul din lucrurile cel mai greu de explicat din Noul Testament este cum L-au putut respinge oamenii pe Hristos când au văzut minunile cu ochii lor. Erau mereu uimiți, spune Scriptura, de ce făcea El. Când ne întrebăm cum au putut face asta, cred că trebuie să citim Matei 22:29. Isus le spune fariseilor că greșesc fiindcă nu cunosc

nici Scriptura și nici puterea lui Dumnezeu. În acel context S-a adresat în mod specific saducheilor, dar cred că același lucru se poate spune și despre farisei, învățătorii legii. Ei îi învățaseră greșit pe oameni; așteptările cu privire la Mesia care urma să vină fuseseră modelate de o învățătură greșită. Cred că asta e o lecție bună pentru noi, cei de azi – cei care folosesc greșit Cuvântul lui Dumnezeu și îi învață pe oameni lucruri incorecte, generează așteptări false în mintea lor. Cred că exact așa s-a întâmplat în primul secol în Israel. Putem spune că așteptarea lor după Mesia nu era altceva decât un triumfalism naționalist. Și a venit Isus. Cu toate că a făcut lucruri pe care nu le mai văzuseră și nu aveau să le mai vadă vreodată, au ajuns să-L respingă din pricină că atacurile liderilor la adresa lui Hristos căutau întotdeauna să-L discrediteze minunile. Ei voiau să-L bage în aceeași oală cu Satan, din perspectiva mijloacelor prin care făcea aceste lucruri. Iar zecile de ani de învățătură greșită și atacurile celor cu poziții de autoritate religioasă au întors în cele din urmă (o spun cu tristețe) inima multor oameni de la Hristos, în ciuda minunilor pe care le-au văzut.

— Rev. Jim Maples

Matei încheie această secțiune narativă a minunilor pline de putere ale lui Isus în 9:35-38, descriind compasiunea Lui pentru mulțimi. Ascultați această relatare din Matei 9:36-38:

Când a văzut gloatele, I s-a făcut milă de ele, pentru că erau necăjite și risipite ca niște oi care n-au păstor. Atunci a zis ucenicilor Săi: „Mare este secerișul, dar puțini sunt lucrătorii! Rugați, dar, pe Domnul secerișului să scoată lucrători la secerișul Lui” (Matei 9:36-38).

Isus a înțeles că unul din motivele pentru care poporul nu L-a primit ca Împărat a fost acela că fuseseră chinuți și prost învățați de mulți dintre liderii lor. Dar mai știa și că minunile Sale le înmuiau inima și-i îndemneau să-L urmeze. Așa că Și-a învățat ucenicii să se roage ca Dumnezeu să ridice evangheliști și conducători neprihăniți – oameni care să-i aducă pe cei pierduți în împărăția cerească a lui Dumnezeu de pe pământ și să-i învețe cum să fie cetățenii ei dreți.

Emisarii Împăratului

După ce am studiat narațiunea lui Matei cu privire la răspândirea împărăției, să trecem la cuvântarea corespunzătoare din Matei 10:1-11:1. Această cuvântare se concentrează asupra ucenicilor, ca emisari sau reprezentanți ai Împăratului.

În această secțiune, Isus răspunde provocării pe care o făcuse la sfârșitul narațiunii precedente. După ce le poruncește ucenicilor să se roage ca Dumnezeu să ridice evangheliști și lideri, Isus Își extinde lucrarea personală cu privire la împărăție,

împuternicind doisprezece ucenici pentru lucrare și poruncindu-le să anunțe prezența împărăției prin cuvinte și fapte, exact așa cum făcuse El.

După cum citim în Matei 10:7-8, Isus i-a împuternicit prin următoarele cuvinte:

Și pe drum, propovăduiți și ziceți: „Împărăția cerurilor este aproape!” Vindecați pe bolnavi, înviați pe morți, curățați pe leproși, scoateți afară dracii (Matei 10:7-8).

Isus le-a dat ucenicilor multe avertismente înainte de a-i trimite. Viața nu va fi ușoară când vor urma exemplul lui Isus, lumea nu va fi binevoitoare cu ei, vor suferi, vor fi batjocoriți, arestați și uciși.

Dar le-a promis și că slujirea lor va fi binecuvântată de Tatăl lor ceresc și că, în cele din urmă, viața împărăției va fi a lor. Iată cum Și-a încurajat Isus ucenicii în Matei 10:39:

Cine își va păstra viața o va pierde; și cine își va pierde viața pentru Mine o va câștiga (Matei 10:39).

Ucenicii Lui își abandonau viața anterioară de dragul învățării și lucrării de vindecare a lui Isus. Dar Isus i-a asigurat că vor găsi adevărată viață a împărăției în compania Împăratului Isus.

În această a doua parte a evangheliei, am văzut că Matei descrie răspândirea împărăției în special prin lucrările pline de putere ale lui Isus și prin instrucțiunile date ucenicilor. Asta ne oferă un model bun pentru propria noastră lucrare în biserica modernă. În timp ce ne bazăm pe puterea lui Isus și Îl slujim ca ucenici credincioși, Isus Își va zidi împărăția și prin noi și ne va răsplăti cu binecuvântări cerești.

SEMNE ȘI PILDE

A treia parte a Evangheliei lui Matei continuă prezentarea Împăratului și a împărăției sale, atât prin semne, cât și prin pilde, după cum vedem în Matei 11:2-13:53.

Semne și reacții

Narațiunea lui Matei se concentrează pe semnele făcute de Isus și pe reacțiile față de ele și se întinde de la capitolul 11:2 la 12:50. Aceste semne au demonstrat prezența Împăratului și a împărăției Sale și au corectat falsele așteptări legate de felul în care arată împărăția. Prin urmare, atitudinea critică ce prinsese deja rădăcini a început să crească și să se răspândească.

Aceste serii de episoade se împart în cinci segmente: în 11:2-19, Isus îl asigură pe Ioan Botezătorul că semnele Sale dovedesc că e Mesia care a împlinit profețiile Vechiului Testament și cheamă mulțimile să răspundă prin pocăință la semnele Sale. În 11:20-30, Isus se adresează cetăților în care înfăptuise minuni, avertizându-i pe aceia care nu se pocăiseră și oferind odihnă celor veneau la El. După cum S-a exprimat în Matei 11:30:

Căci jugul Meu este bun, și sarcina Mea este ușoară (Matei 11:30).

În 12:1-21, Matei începe să prezinte câteva episoade care se concentrează explicit pe reacțiile fariseilor la semnele lui Isus. În primul rând, relatează cum a intrat Isus într-o dispută cu fariseii legată de scopul lui Dumnezeu cu privire la sabbat și Și-a demonstrat autoritatea prin vindecarea unui om în ziua de sabbat. Isus a spus că sabbatul este pentru vindecare și salvarea vieții oamenilor.

În 12:22-37, fariseii L-au acuzat că folosește puterea lui Belzebut, în ciuda faptului că mulțimile erau uimite de minunile Sale. În loc să Îl accepte ca Mesia, învățătorii legii credeau că e posedat de diavol.

În 12:38-50, fariseii cer cu ipocrizie un alt semn, dar Isus îi avertizează spunându-le că vor primi doar semnul lui Iona. Care era acest semn? La fel cum ieșirea lui Iona din pântecul peștelui uriaș după trei zile a dus la pocăința neevreilor din Ninive, viitoarea înviere a lui Isus după trei zile în pământ va duce la pocăința mult mai multor neevrei.

Pentru a demonstra că Dumnezeu va primi pe oricine se pocăiește, indiferent de naționalitate, Isus a mers până acolo încât a spus că mama și frații Săi naturali evrei nu sunt familia Sa ci, așa cum S-a exprimat în Matei 12:49-50:

„Iată mama Mea și frații Mei! Căci oricine face voia Tatălui Meu care este în ceruri, acela Îmi este frate, soră și mamă” (Matei 12:49-50).

Acum, după ce am analizat narațiunea lui Matei cu privire la semnele înfăptuite de Isus, să trecem la cuvântarea referitoare la pildele împărăției din Matei 13:1-53.

Pildele Împărăției

Relatarea lui Matei consemnează binecunoscutele pilde ale lui Isus în cinci segmente. Pilda semănătorului în 13:1-23, pilda neghinei în 13:24-30, sămânța de muștar și aluatul în 13:31-43, comoara ascunsă și mărgăritarul în 13:44-45 și pilda năvodului în 13:47-53. Aceste pilde au fost concepute pentru a corecta neînțelegerile privitoare la împărăția lui Dumnezeu.

În unele pilde – cum ar fi pilda cu sămânța de muștar din 13:31-32, cu aluatul din versetul 33, cu comoara din versetul 44 și mărgăritarul din versetele 45-46 – Isus a spus că împărăția cerurilor are o valoare inestimabilă și trebuie căutată cu orice preț. La prima vedere pare a fi ne semnificativă, dar într-o zi va fi văzută în toată slava ei.

Însă Isus a spus și alte pilde axate pe faptul că Israel nu L-a primit pe Împăratul Isus și împărăția Sa. În pilda semănătorului și în explicarea acesteia din Matei 13:1-23, El arată limpede că există multe obstacole în calea credinței și că majoritatea oamenilor vor respinge împărăția.

Această idee este întărită de pilda neghinei din versetele 24-30 și 36-43, precum și de pilda năvodului din versetele 47-51. Isus spune că mulți vor refuza să accepte împărăția și în final vor fi nimicți. Aceste pilde au fost avertismente clare pentru aceia care I s-au împotrivit, oferindu-le ocazia să se pocăiască și să-L urmeze cu credincioșie pe singurul Împărat adevărat.

Hristos a venit. El a împlinit profețiile; a adus împărăția Sa. Dar ea își așteaptă încă apogeul. În calitate de creștini, noi intrăm în împărăție, dar trebuie să ne reevaluăm permanent prioritățile, să ne pocăim pentru că nu-L urmăm așa cum ar trebui, să ne asigurăm că încercăm cu credincioșie să ne ducem viața după voia Sa, fiind de aceeași părere cu El în privința valorilor Sale, în privința semnificației împărăției. Așadar, există o nevoie permanentă să ne pocăim, să mărturisim, să venim la El ca Profet, Preot și Împărat, Cel pe care căutăm să-L urmăm și să-L slujim în așa fel încât să împlinim scopurile Sale pentru noi în această lume.

— Dr. Stephen Wellum

Trebuie să-i încurajăm pe creștini să caute și să tânjească după venirea împărăției lui Dumnezeu. În primul rând, la nivel personal, autoritatea împărăției cerurilor reprezintă puterea noastră în viață. Ea ne motivează să ne supunem lui Dumnezeu și să ducem o viață axată pe El, astfel încât autoritatea Lui manifestată în viața noastră să devină țelul vieții noastre spirituale. În al doilea rând, trebuie să înțelegem noțiunea de împărăție a cerurilor prin prisma istoriei răscumpărării, descoperind cum începe, cum se desfășoară și cum își încheie planul Său răscumpărător. Atunci vom vedea că învățăturile împărăției cerurilor unesc Vechiul și Noul Testament. Ele ne ajută să vedem marea plan al Dumnezeului nostru răscumpărător și să înțelegem cu ușurință scopul Său global. În al treilea rând, împărăția cerurilor creează o concepție biblică corectă despre lume și ne ajută să vedem că toate lucrurile Îi aparțin lui Dumnezeu. Împărăția Sa se va desăvârși, iar El va judeca și va șterge toate puterile răului de pe pământ, deoarece Dumnezeu este Împăratul absolut. Prin urmare, nu mai trăim doar pentru noi înșine, ci vrem să avem grijă de aproapele nostru, de societate și de bunăstarea acestei lumi. Ar trebui să acordăm atenție lucrurilor, indiferent dacă sunt aproape sau departe. Ar trebui să ne implicăm în societate și să transformăm toate aspectele în mod corespunzător, ca îndatorire a noastră.

— Dr. Stephen Chan

CREDINȚA ȘI MĂREȚIA

A patra parte a relatării lui Matei se concentrează asupra credinței și măreției, începând cu 13:54 și terminând cu 18:35. Această parte descoperă ce înseamnă să fii un ucenic credincios al lui Isus, care ajunge la măreție în Împărăție.

Împotrivirea față de credința în Isus

Secțiunea narativă a acestei părți ține de la 13:54 la 17:27 și cuprinde treisprezece episoade care descriu diferite moduri în care toți s-au împotrivit să-și pună toată credința în Isus, cu excepția unei singure femei.

Primele două episoade se axează pe două situații în care credința în Isus a fost complet respinsă. Prima a avut loc atunci când Isus S-a dus în orașul Său natal, Nazaret (13:54-58), iar foștii Săi vecini nu I-au contestat puterea de a face minuni, dar tot s-au supărat și L-au respins. În 13:58, citim că locuitorii Nazaretului nu au beneficiat de multe minuni din cauza lipsei lor de credință.

Următorul episod, din 14:1-12, vorbește despre Irod și moartea lui Ioan Botezătorul. Irod merita judecata lui Dumnezeu pentru ceea ce-i făcuse lui Ioan. Dar, mai mult decât atât, versetul 1 arată că Irod nu contesta relatările minunilor lui Isus, ci sfetnicii lui credeau că Isus este Ioan Botezătorul, întors din morți pentru a-l tulbura pe împărat.

Următoarele trei episoade se concentrează asupra ucenicilor lui Isus și a nevoii lor de a crește în credință. În Matei 14:13-21 este relatată hrănirea a cinci mii de oameni. Isus le spune ucenicilor să hrănească mulțimea care venise după El, dar în versetul 15 ucenicii se îndoiesc și se plâng că are prea puțină mâncare. Așa că Isus Își dovedește puterea înmulțindu-le hrana și hrănind cinci mii de oameni, în urmă rămânând o mulțime de mâncare.

În 14:22-36, Isus merge pe apă. La început, Petru dă dovadă de încredere în El, prin faptul că coboară din barcă, dar apoi se îndoiește la vederea pericolului și începe să se scufunde în mare. După ce-l salvează, Isus spune următoarele cuvinte în versetul 31: „Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?”

Capitolul 15:1-20 relatează un conflict dintre Isus și niște farisei. Petru Îi cere explicații cu privire la un lucru simplu pe care îl spusese, așa că în versetul 16 Isus răspunde dezaprobator: „Și voi tot fără pricepere sunteți?”

În 15:21-28 apare singura situație din aceste episoade în care cineva crede cu tărie în Isus – o femeie canaanită, cu fiica posedată de un demon. Spre deosebire de alții, ea Îl imploră pe Isus să o ajute, iar în versetul 28 El răspunde aprobator: „O, femeie, mare este credința ta!”

Apoi Matei revine la credința slabă a ucenicilor lui Isus. În 15:29-39, el scrie despre hrănirea celor patru mii. În versetul 33, ucenicii L-au întrebat unde pot găsi mâncare suficientă, cu toate că mai devreme Îl văzuseră hrănind cinci mii de oameni.

În 16:1-12, Isus are o dispută cu fariseii și saducheii. La un moment dat, Se întoarce către ucenici, avertizându-i cu privire la „aluatul fariseilor”, iar ei cred că Isus e supărat deoarece nu au luat suficientă pâine cu ei. Dar Isus le reamintește de situațiile în care înmulțise pâinea pentru mii de oameni, iar în versetul 8 îi numește „puțin credincioșilor.”

După aceea, găsim două episoade strâns legate. Pe de o parte, avem binecunoscuta mărturisire de credință a lui Petru din 16:13-20. În 16:16, Petru mărturisește despre Isus: „Tu ești Hristosul, Fiul Dumnezeului celui Viu,” iar Isus îl laudă și-l binecuvântează pentru credința sa.

Dar, pe de altă parte, în 16:21-27, Isus îl mustră pe Petru la fel de ferm. El le spunea ucenicilor că Se duce la Ierusalim ca să sufere și să moară. La obiecția lui Petru,

Isus răspunde aspru, în versetul 23: „Înapoia Mea, Satano.” Isus le-a explicat că Petru gândea asemeni oamenilor, nu asemeni lui Dumnezeu.

După această muștrare, ajungem la schimbarea la față a lui Isus din 17:1-13. Când ucenicii Îl văd în gloria Sa, vor să construiască un sanctuar în acel loc. Dar, în versetul 12, El le reamintește că adevărata Sa glorie va fi văzută doar după ce va muri și va fi înviat.

În 17:14-23 citim despre un tânăr demonizat. Ucenicii eșuaseră în încercarea de a scoate afară demonul, iar Isus, după ce săvârșește lucrarea, spune în versetul 20: „Din pricina puținei voastre credințe.”

În final, în 17:24-27, vameșii vin la ucenicii lui Isus și-i întreabă dacă El a plătit taxa pentru Templu. Petru răspunde grăbit, probabil din cauza fricii, că Isus a plătit. Apoi Petru vine la Isus după bani, iar El îi asigură prin înfăptuirea unei minuni și-i explică lui Petru că nu avea niciun motiv de îngrijorare.

Matei îi menționează pe aceia care L-au respins pe Isus și pe femeia canaanită care a crezut, dar accentul principal cade asupra nevoii ucenicilor de a crește în credința în El.

Din nou Matei continuă narațiunea cu discursul lui Isus din 18:1-35. Acest discurs se concentrează pe adevărata măreție în familia împărăției lui Dumnezeu, măreție care vine din slujirea smerită între frați și surori din împărăția lui Dumnezeu.

Măreția în familia Împărăției

În ultimul segment al capitolului anterior, Isus vorbește despre ucenicii Săi, numindu-i fii ai lui Dumnezeu, Împăratul. Această identificare îl face pe Matei să înceapă acest fragment al evangheliei sale cu o întrebare cheie. Așa cum citim în Matei 18:1:

„Cine este mai mare în împărăția cerurilor?” (Matei 18:1)

Isus răspunde la această întrebare în patru părți, completând învățăturile cu ilustrații și pilde. În prima, 18:2-4, Isus Își îndeamnă ucenicii să trăiască în smerenie, asemeni copiilor mici.

În fața opoziției tot mai mari a dușmanilor, Isus îi învață pe ucenici să trăiască în împărăția cerurilor ca copii ai lui Dumnezeu. El știa că viitoarea desăvârșire a împărăției nu sosise încă, iar lupta împotriva vrăjmașilor și păcatului va face parte din viața de copil al lui Dumnezeu.

În versetele 5-14, El îi învață să poarte de grijă celor slabi, așa cum Tatăl lor ceresc poartă de grijă oiței Sale pierdute. Iată cuvintele Lui din Matei 18:10, 14:

Feriți-vă să nu defăimați nici măcar pe unul din acești micuți; căci vă spun că îngerii lor în ceruri văd pururi fața Tatălui Meu care este în ceruri. Tot așa, nu este voia Tatălui vostru celui din ceruri să piară unul măcar din acești micuți (Matei 18:10, 14).

Isus a dezvoltat această idee în Matei 18:15-20, unde le cere ucenicilor să se poarte unii cu alții ca membri ai familiei lui Dumnezeu, chiar și atunci când păcatul

afectează relațiile dintre ei. Iar în versetele 21-35, El insistă să-l ierte pe „fratele” care păcătuiește tot așa cum i-a iertat pe ei Tatăl ceresc.

Slava lui Dumnezeu continuă să crească în zilele noastre, deoarece Dumnezeu continuă să facă multe lucrări mărețe și să-Și dezvolte împărăția pe pământ. Dar, la fel ca pe vremea lui Isus, asta înseamnă că și împotrivirea față de Dumnezeu crește. Din fericire, Dumnezeu ne dă multe daruri prețioase pentru a ne ajuta în lupta cu greutățile și ispitele. Printre aceste daruri se numără răbdarea și pacea și chiar prezența Sa alături de noi. Iar unul din cele mai deosebite daruri este relația noastră cu Dumnezeu ca Tată. Dumnezeu ne poartă de grijă și ne protejează, ne înțelege și are compasiune față de slăbiciunile noastre. De asemenea, El ne dă o familie de oameni ce ne pot sluji și iubi – biserica, frații și surorile noastre din familia lui Dumnezeu.

OPOZIȚIA ACTUALĂ ȘI BIRUINȚA VIITOARE

Tema părții a cincea a Evangheliei lui Matei este actuala opoziție față împărăția cerurilor și biruința sa viitoare. Această narațiune cuprinde pasajul de la 19:1 până la 22:46 și arată cum s-a confruntat Isus cu o mare opoziție în acest moment al vieții.

Intensificarea opoziției

Aceste capitolele se împart în trei secțiuni principale determinate de călătoria lui Isus. În 19:1-20:16, Isus Se confruntă cu opoziția în Iudeea. Acolo a avut de-a face cu fariseii și cu problema divorțului. A avut de-a face și cu opoziția apărută din neînțelegerea bogățiilor și puterii.

Mai devreme în această evanghelie, Matei menționase începutul etapei de tensiune dintre Isus și liderii iudei. În această secțiune, el ne informează că ostilitatea ajunsese la cote maxime. De exemplu, fariseii puneau uneori întrebări pregătite pentru a-L prinde în cursă, ca în Matei 19:3-8; 21:15, 23 și 22:15-40.

Ca exemplu, iată cum prezintă Matei lucrul acesta în 22:15:

Atunci fariseii s-au dus și s-au sfătuit cum să prindă pe Isus cu vorba (Matei 22:15).

În același timp, uneori Isus îi provoacă pe liderii evrei. Vedem asta în pilda celor doi fii, în pilda vierilor și cea a nunții fiului de împărat din 21:28-22:15.

Dar conflictul nu s-a limitat întotdeauna la schimburi de cuvinte. Uneori a fost mai direct și mai puternic, ca atunci când Isus a răsturnat mesele schimbătorilor de bani și i-a alungat din Templu, în Matei 21:12-16. Cuvintele Lui au fost deosebit de tăioase în cele șapte vaiuri din 23:13-25.

Iată cum îi muștră în Matei 23:15:

Vai de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că voi înconjurați marea și pământul ca să faceți un tovarăș de credință; și, după ce a ajuns tovarăș de credință, faceți din el un fiu al gheenei, de două ori mai rău decât sunteți voi înșivă (Matei 23:15).

Sigur, Isus și liderii religioși nu sunt singurele personaje din aceste capitole. Ostilitatea liderilor evrei este intensificată de felul în care mulțimile continuă să-L cinstească pe Isus, cum ar fi în cazul intrării triumfale din 21:1-11.

În această secțiune, Isus Își îndeamnă ucenicii să înțeleagă corect această confruntare. În Matei 19:27-30, le promite că într-o bună zi vor sta cu El în slavă, dar în 20:17-19 îi avertizează că acele zile glorioase vor veni doar după moartea Sa pătimitoare.

Mai mult, Isus afirmă apăsător că ucenicii vor ajunge la slavă doar după o viață de suferință smerită. A indicat acest fapt în trei situații diferite. În Matei 19:30, El spune:

„Dar mulți din cei dintâi vor fi cei din urmă, și mulți din cei din urmă vor fi cei dintâi” (Matei 19:30).

Apoi în Matei 20:16, afirmă:

„Tot așa, cei din urmă vor fi cei dintâi, și cei dintâi vor fi cei din urmă; pentru că mulți sunt chemați, dar puțini sunt aleși” (Matei 20:16).

Același mesaj este repetat în Matei 20:26-28, unde spune:

„Între voi să nu fie așa. Ci oricare va vrea să fie mare între voi să fie slujitorul vostru; și oricare va vrea să fie cel dintâi între voi să vă fie rob. Pentru că nici Fiul omului n-a venit să I se slujească, ci El să slujească și să-și dea viața ca răscumpărare pentru mulți” (Matei 20:26-28).

Împărăția lui Isus părea ciudată. Ucenicii Lui urmau să sufere și chiar Împăratul lui Israel urma să fie ucis de poporul Său. Înainte de biruință avea să aibă loc o aparentă înfrângere.

Următorul segment al intensificării opoziției implică plecarea lui Isus la Ierusalim, în 20:17-34. Isus a arătat clar că merge la Ierusalim ca să sufere și să moară. Se confruntă cu opoziția doar din partea mamei a doi ucenici, care dorește ca fiii ei să aibă autoritate în împărăție. Apoi Isus este bine primit de mulțimi în Ierusalim, când El a împlinit o profeție vechi-testamentară prin intrarea Sa triumfală.

În următorul segment, din 21:12 - 22:46, Isus se confruntă cu opoziția în timp ce Se deplasează în și în afara Ierusalimului și a Templului. Îi alungă pe schimbătorii de bani și spune pilde de avertizare cu privire la judecata viitoare a lui Dumnezeu. În plus, Isus și liderii religioși au o dispută teologică privitoare la birul dat cezarului, învierea din morți, cea mai mare poruncă și al cui fiu era Mesia. Dar Isus Se descurcă atât de bine cu oponenții Săi, încât în Matei 22:46 citim următoarele cuvinte:

Nimeni nu I-a putut răspunde un cuvânt. Și, din ziua aceea, n-a îndrăznit nimeni să-I mai pună întrebări (Matei 22:46).

După ce am studiat narațiunea lui Matei cu privire la intensificarea opoziției față de împărăția cerurilor, trebuie să examinăm discursul care o însoțește.

Biruința viitoare

Această secțiune ține de la Matei 23:1 la 25:46. În această cuvântare, Isus descrie biruința viitoare a împărăției cerurilor.

Ea începe cu cele șapte vaiuri rostite împotriva oponentilor lui Isus în Matei 23:1-38. Acest discurs se concentrează în mod special pe farisei, pe învățăturile lor false, pe abuzul lor față de poporul lui Dumnezeu și pe ipocrizia lor.

Aproape de finele discursului, în Matei 23:37-38, Isus Își rezumă sentimentele față de Ierusalim în felul următor:

Ierusalime, Ierusalime, care omori pe proroci și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine! De câte ori am vrut să strâng pe copiii tăi cum își strânge găina puii sub aripi, și n-ai vrut! Iată că vi se lasă casa pustie (Matei 23:37-38).

Următoarea secțiune a cuvântării lui Isus este adesea numită Cuvântarea de pe Muntele Măslinilor și o găsim în Matei 24:1-25:46. Poartă această denumire deoarece Isus le-a vorbit ucenicilor pe Muntele Măslinilor.

Cuvântarea de pe Muntele Măslinilor poate fi împărțită în trei secțiuni: în 24:4-28, Isus descrie chinurile nașterii acestui veac ciudat, în care împărăția cerurilor venise pe pământ, dar nu fusese încă manifestată în toată plinătatea slavei și puterii sale.

În 24:29-31, El vorbește despre plinătatea împărăției, prevestind ziua în care Fiul Omului va veni pe nori și împărăția cerurilor va sosi în toată puterea și slava ei.

Apoi, în 24:32-25:46, Isus Își îndeamnă poporul să aștepte atent viitoarea zi a slavei, deoarece nimeni nu știe când va veni.

Cu privire la revenirea Sa, Isus vrea să Se asigure că nu vom încerca mai mult decât ar trebui să identificăm acel moment în timp. El spune că nimeni nu știe ziua sau ceasul când va reveni. Nici chiar El, în natura Sa umană, nu știa care e momentul întoarcerii Sale. Deci, dacă facem speculații și credem că putem descoperi clipa nu facem decât să fim neascultători. Dar asta nu înseamnă că nu ar trebui să anticipăm, să așteptăm cu nerăbdare și chiar să căutăm semne că venirea Sa este aproape. Scopul principal al învățaturii nou-testamentare despre a doua venire a lui Hristos este să ne trezească, să ne încurajeze, să ne dea speranță, să ne conducă la o viață sfântă și la așteptarea întoarcerii lui Hristos. Astfel, chiar dacă nu cunoaștem momentul exact, ar trebui să fim gata oricând pentru revenirea Sa, așa încât să-L putem întâmpina cu dor și bucurie.

— Dr. K. Erik Thoennes

Ar trebui să avem încredere deplină că El Se va întoarce. Ar trebui să avem încredere deplină că El vine iar și va termina tot ce a început. Trebuie să fim și credincioși. N-ar trebui să privim, de exemplu, precum cei din Fapte 1, la înălțarea lui Isus, cărora îngerul le spune:

„După ce vă uitați pe cer? Ar trebui să vă ocupați cu ducerea evangheliei la neamuri.” El Se va întoarce, dar noi trebuie să fim ocupați cu împlinirea Marii Trimiteri. Ar trebui să fim ocupați în slujba Împăratului nostru, ducând popoarelor vestea că Împăratul a venit. El va veni din nou. Pocăiți-vă și credeți evanghelia. Ar trebui să-i facem ucenici pe aceia care intră în împărăție, care mărturisesc credința în Isus Hristos, crescându-i astfel încât să trăiască pentru slava lui Dumnezeu și după modelul Lui. Ar trebui să trăim pentru slava lui Dumnezeu în toate domeniile vieții noastre, așteptând permanent venirea Sa și spunând cu Biserica, în orice epocă: „Vino, Doamne Isuse.”

— Dr. Stephen Wellum

În această a cincea parte a evangheliei sale, Matei menționează că liderii evrei L-au respins pe Isus și chiar au plănuț să-L omoare. Dar Isus a spus clar că nici toate planurile din lume nu pot opri viitoarea biruință a împărăției, iar istoria dovedește că a avut dreptate. Liderii evrei chiar L-au ucis, dar împărăția Sa a continuat să crească de-a lungul veacurilor. Iar într-o zi istoria va dovedi că și ultima parte este corectă. Isus va veni din nou, cu putere și mare slavă, pentru a-Și aduce împărăția în toată plinătatea ei și pentru a-Și răsplăti poporul credincios cu binecuvântările ei supreme.

APOGEUL LUCRĂRII LUI ISUS

Încheierea Evangheliei lui Matei ține de la 26:1 până la 28:20. Aici, Matei descrie apogeul lucrării lui Isus ca Împărat mesianic, prezentând arestarea, răstignirea și învierea Lui.

În analiza încheierii Evangheliei lui Matei ne vom concentra pe trei teme ce prezintă accentul lui Matei asupra împărăției: conflictul, ucenicia și biruința. Să ne îndreptăm întâi atenția către tema conflictului.

Conflictul

Împărăția pe care a adus-o de fapt Isus era foarte diferită de cea așteptată de evrei prin Mesia, lucru care i-a adus în conflict direct cu Domnul și cu împărăția Sa. După cum am văzut, conflictul se intensifică de-a lungul Evangheliei lui Matei, dar atinge apogeul în încheiere. De pildă, vedem lucrul acesta în complotul evreilor împotriva lui Isus, din 26:3-4, în complotul pentru arestarea și judecarea Sa, din 26:14-16, versetul 47 și versetele 57-68, și în apelul lor public la răstignire, din 27:20-25. Și ajunge la apogeu când evreii acceptă responsabilitatea pentru răstignirea lui Isus. Iată relatarea lui Matei, din 27:25:

Și tot norodul a răspuns: „Sângele Lui să fie asupra noastră și asupra copiilor noștri” (Matei 27:25).

Apoi, în timp ce suferea pe cruce, evreii L-au batjocorit, ridiculizând pretenția Sa de a fi Împăratul mesianic al lui Israel, după cum citim în Matei 27:41-42:

Preoții cei mai de seamă, împreună cu cărturarii și bătrânii, își băteau și ei joc de El și ziceau: „Pe alții i-a mântuit, iar pe Sine nu Se poate mântui! Dacă este El Împăratul lui Israel, să Se coboare acum de pe cruce, și vom crede în El” (Matei 27:41-42).

În mod ironic, evreii I s-au opus lui Isus pe motiv că Îi era neplăcut lui Dumnezeu și era un pretendent impostor la tron, când, de fapt, ei L-au respins pe singurul Împărat care avea puterea să îi mântuiască.

Pe lângă tema conflictului, tema uceniciei contribuie și ea la evidențierea accentului pe împărăție al încheierii evangheliei.

Ucenicia

Matei subliniază în mod special cât este de greu să urmezi un Mesia pătimitor. El subliniază acest lucru relatând eșecurile ucenicilor lui Isus din acest moment crucial al lucrării Sale. Iuda Îl trădează în Matei 26:14-16 și 47-50 și se sinucide pentru acest eșec în 27:3-10. Petru, Iacov și Ioan nu reușesc să vegheze împreună cu El în Ghetsimani, în 26:36-46. Iar Petru neagă de mai multe ori că Îl cunoaște în 26:69-75. Până la urmă toți ucenicii Îl părăsesc în 26:56.

Adevărul este că a-L urma pe Isus poate fi foarte dificil. Noi credem într-un Împărat mesianic care a suferit și care ne-a chemat și pe noi la suferință. Dacă Îi suntem credincioși, probabil că și noi vom trece prin greutăți și suferințe și vom fi ispitiți să cădem. Împărăția cerurilor nu a venit încă în toată plinătatea și din această cauză multe aspecte ale vieții creștine nu sunt încă așa cum ar trebui să fie.

După ce am examinat tema conflictului și a uceniciei, suntem pregătiți să trecem la tema biruinței împărăției.

Biruința

Tema victoriei apare clar în învierea lui Isus, care e dovada că Împăratul mesianic i-a învins pe toți vrăjmașii poporului Său, inclusiv moartea. Vedem tema biruinței și în ultimele cuvinte rostite de Isus înainte de înălțare, consemnate în Matei 28:18-20 și numite de obicei Marea Trimitere. Ele reprezintă instrucțiunile finale ale Domnului către ucenicii Săi, prin care îi trimite în lucrare pe timpul absenței Sale. Este demn de remarcat că aceste instrucțiuni încep cu declarația fermă a lui Hristos că are toată autoritatea. Ascultați proclamația Lui din Matei 28:18.

Toată puterea Mi-a fost dată în cer și pe pământ (Matei 28:18).

Isus este singurul care poate pretinde toată stăpânirea și toată puterea în mod legitim. Iar puterea Sa nu este distructivă, deoarece este putere și dragoste. Putere motivată de dragoste. Putere moderată de

dragoste. Vedeți voi, dacă aveți numai dragoste, aveți un sentiment frumos, dar poate sunteți neajutorați, fiindcă nu aveți puterea de a schimba ceva. Dacă aveți doar putere, fără dragoste, distrugeți, ucideți, urâți. Geniul divin este cel care aduce dragostea și puterea laolaltă. „Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea încât a trimis pe singurul Lui Fiu.” El este singurul care poate pretinde în mod legitim toată puterea, deoarece El este singurul care a umblat pe această planetă și nu a păcătuit niciodată, nu a mințit niciodată, nu a înșelat niciodată. De asemenea, El este singurul care a venit înapoi după ce a fost omorât și îngropat. Așadar, El este Domnul înviat. Este inaugurarea unei noi epoci în istoria omenirii. El aduce speranță popoarelor. Și astfel, împărăția lui Dumnezeu lucrează cu mare putere. Și pe asta se bazează evanghelizarea lumii și facerea de ucenici din toate popoarele, lucru pe care eu îl numesc „marea temelie.” Nu există o mare trimitere fără o mare temelie. Apoi El o încununează cu o mare promisiune: „Și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului.” Astfel, Isus Domnul, Isus Împăratul, este conducătorul care are toată puterea, așa că noi mergem, facem ucenici, dăm învățătură și proclamăm domnia Sa prin puterea Sa.

— Dr. Peter Kuzmic

Toată autoritatea aparține Împăratului care a învins. Evreii L-au respins, romanii L-au răstignit și cu toții L-au batjocorit. Dar mormântul nu L-a putut ține, iar învierea a fost marea biruință a Împăratului mesianic. Prin El, împărăția cerurilor a venit pe pământ, iar *aceasta* e vestea cea bună a Evangheliei după Matei.

Acum, după ce am explorat contextul Evangheliei după Matei, împreună cu structura și conținutul ei, suntem pregătiți să tratăm câteva teme importante scoase în evidență de Matei.

TEME IMPORTANTE

În această secțiune a lecției noastre ne vom îndrepta atenția spre două teme proeminente pe care Matei le reliefează de-a lungul evangheliei sale: moștenirea vechi-testamentară a împărăției și evangheliei lui Isus și poporul lui Dumnezeu, pentru care aducea Isus împărăția.

Să începem cu accentul pus de Matei pe moștenirea vechi-testamentară a împărăției și evangheliei lui Isus.

MOȘTENIREA VECHI-TESTAMENTARĂ

De fapt, Evanghelia lui Matei este o redare fascinantă a importanței faptului că Vechiul Testament a anticipat venirea lui Isus Hristos. Isus intră în scenă și este Israelul întrupat. Coboară în Egipt. Este dus în

pustiu, unde este ispitit. Mergi pe munte și începe să-i învețe din nou Legea. Toate aceste imagini ale noului Moise sau ale Israelului întrupat își găsesc sursa și sfera de acțiune în Vechiul Testament. Întrucât, atunci când Israel a fost chemat, când a fost ales de Dumnezeu, alegerea sa nu a fost doar un privilegiu de care să se bucure, ci și o responsabilitate de îndeplinit, aceea de a fi o binecuvântare pentru popoare. Și totuși, din cauza istoriei păcătoase lungi și destul de dramatice a lui Israel, acesta nu a putut fi ce a fost chemat să fie nici pentru el și nici pentru ale popoare. Așadar, Îl avem pe Isus, Fiul lui Dumnezeu, în postura de Israel întrupat, care intră în scenă și este pentru Israel ceea ce Israelul nu a putut fi pentru sine însuși și pentru popoare. Perspectiva aceasta cred că ne oferă o înțelegere mult mai profundă a modului în care Îl anticipează Vechiul Testament pe Isus, decât simpla căutare a informației despre El în versete dispartate. Întreaga istorie a lui Israel, alegerea lui Israel, întregul eșec al lui Israel anticipează venirea lui Isus, iar Matei preia lucrul acesta, mai ales în primele cinci sau șase capitole.

— Dr. Mark Gignilliat

Mai presus de orice, istorisirea Bibliei prezintă cum Se leagă Dumnezeu de poporul Său cu funii de dragoste ce nu pot fi rupte. Este istorisirea credințioșiei Lui în ținerea făgăduinței de a fi cu ei în binecuvântare. Acesta este motivul pentru care Matei spune poporului lui Dumnezeu din generația sa că încă se mai poate încrede în străvechile promisiuni și că încă mai poate crede că Dumnezeu lucrează în zilele lor în persoana lui Isus. Acesta este motivul pentru care Matei avea atâta încredere să continue să apeleze la Vechiul Testament pentru a susține afirmațiile și lucrarea Împăratului mesianic, Isus Hristos.

Vom examina pe scurt cinci modalități prin care Matei demonstrează moștenirea vechi-testamentară a împărăției și evangheliei lui Isus: citatele din și referirile la Vechiul Testament, accentul pus pe împărăția cerurilor, descrierea lui Isus ca Împărat mesianic, conflictul lui Isus cu liderii evrei necredincioși și smerenia și blândețea lui Isus. Să începem cu citatele din Vechiul Testament și referirile la Vechiul Testament.

Citatele și referirile

Matei a citat Vechiul Testament mai mult decât oricare alt evanghelist. Comentarii nu s-au pus de acord cu privire la numărul exact al acestor citate, dar cu siguranță sunt cel puțin 40, iar referiri la Vechiul Testament apar în multe alte locuri.

O strategie pe care Matei o folosește frecvent este expresia „ca să se împlinescă.” El folosește această expresie pentru a face legături explicite între Vechiul Testament și evenimentele din viața lui Isus.

De exemplu, iată ce scrie în Matei 8:17:

Ca să se împlinescă ce fusese vestit prin prorocul Isaia, care zice: „El a luat asupra Lui neputințele noastre și a purtat bolile noastre” (Matei 8:17).

Chiar înaintea acestui citat din Vechiul Testament, Matei descrie multe din vindecările făcute de Isus. Însă el nu dorește doar ca cititorii să-L vadă pe Isus ca vindecător, ci vrea ca ei să știe că Isus i-a vindecat pe oameni ca împlinire a unor făgăduințe din Vechiul Testament.

Ceea ce era important din punctul de vedere al lui Matei, și cred că ar trebui să fie și din punctul nostru de vedere, e faptul că în Isus era manifestarea împărăției viitoare a lui Dumnezeu, pe care oamenii o așteptaseră, după care tânjiseră. Deci ei nu erau neapărat în căutarea unui Mesia care să împlinescă o profeție precisă de pe o hartă istorică, ci tânjeau după libertate, eliberare, restabilire și mântuire. Iar Vechiul Testament îi învăța că venirea împărăției lui Dumnezeu va fi anunțată de o anumită persoană, Mesia, și că odată cu acel anunț va începe domnia lui Dumnezeu, însoțită de împlinirea întregii restabiliri, mântuiri și a tuturor binecuvântărilor făgăduite de Vechiul Testament. De aceea, apostolii în general și Matei în special nu au stat, pur și simplu, cu o diagramă pe genunchi așteptând să vadă cine împlinește toate aceste profeții, ci au văzut o persoană în ale cărei lucrări, învățătură și caracter se manifestă împărăția lui Dumnezeu. De fapt, împărăția lui Dumnezeu era în Isus, nu doar anunțată de El, și El a adus-o. Astfel, din acea experiență a puterii, învățării și lucrării lui Isus, apostolii – inclusiv Matei – s-au întors la Vechiul Testament pentru a vedea cum Îl anticipează. Iar când au citit Vechiul Testament prin prisma cunoașterii lui Isus, au descoperit că Scripturile Vechiului Testament mărturisiseră de fapt despre El în mod concret. Deci, când citim Vechiul Testament, nu îl citim cu o lupă de bijutier la ochi, ci îl citim căutând să ne întâlnim cu Hristos, care este subiectul principal al evangheliilor venind ca martor și întruchipare a împărăției lui Dumnezeu.

— Rev. Michael Glodo

Cel de-al doilea mod în care Matei accentuează moștenirea vechi-testamentară a lui Isus este prin accentul pe care îl pune pe împărăția cerurilor.

Împărăția cerurilor

În Vechiul Testament, Dumnezeu făgăduise că Își va binecuvânta poporul și că binecuvântarea Sa va veni printr-un fiu împărătesc al lui David. Matei anunță că binecuvântarea împărăției lui Dumnezeu în Isus reprezintă împlinirea acelor promisiuni străvechi.

În Evanghelia lui Matei, chiar Isus le aduce aminte adesea de acest lucru oamenilor, învățându-i mereu că Dumnezeu este credincios promisiunilor Sale vechi-testamentare privitoare la împărăție. Așa a putut Isus să-Și prezinte împărăția ca o veste bună, chiar dacă presupunea suferință și chiar dacă El nu a împlinit toate profețiile Vechiului Testament. Isus a insistat ca poporul Său să aibă încredere în Cuvântul lui Dumnezeu din Vechiul Testament suficient de mult încât să creadă că în cele din urmă El va reveni pentru a *termina* ceea ce *începuse* – că în cele din urmă va reveni ca să îplinească *tot* ceea ce promisese Dumnezeu.

De fapt, această încredere în tabloul împărăției cerurilor zugrăvit în Vechiul Testament reprezintă baza pe care Isus Și-a chemat mereu ucenicii să aibă încredere în Vechiul Testament și să asculte de el. Este temeiul în baza căruia i-a învățat să se iubească unul pe altul și să-și slujească unul altuia ca concetățeni ai împărăției lui Dumnezeu.

Cunoașterea faptului că Dumnezeul cerului și al pământului este stăpân pe întreaga istorie și este credincios promisiunilor Sale ar trebui să-I motiveze poporul din orice epocă – inclusiv a noastră – ca să creadă că promisiunile Sale în Hristos sunt încă valabile. Ar trebui să ne inspire să credem că într-o bună zi Dumnezeu va face cu adevărat toate lucrurile noi și bune. Și ar trebui să ne dea putere și răbdare pentru a aștepta răbdători ca Dumnezeu să aducă împărăția în toată plinătatea ei.

Al treilea mod în care Matei evidențiază moștenirea vechi-testamentară a împărăției și evangheliei lui Isus este prezentarea lui Isus ca Împăratul mesianic așteptat.

Împăratul mesianic

Am menționat această idee mai devreme, atunci când am discutat despre genealogia lui Isus. Poate fi văzută și în faptul că Matei Îl numește pe Isus „Fiul lui David” mai des decât toți ceilalți evangheliști laolaltă. Matei folosește multe alte titluri împărătești pentru Isus, inclusiv Împăratul iudeilor, Împăratul lui Israel, Împăratul vostru și, simplu, Împăratul. În plus, unele versete în care Matei folosește titluri împărătești pentru Isus nu apar în celelalte evanghelii.

De exemplu, în Matei 2:2, autorul consemnează această întrebare a magilor:

Unde este Împăratul de curând născut al iudeilor? (Matei 2:2).

Nicio altă evangheliie nu conține acest verset, nici nu pune un accent așa de mare pe domnia mesianică a lui Isus.

Al patrulea accent pus pe moștenirea vechi-testamentară a împărăției și evangheliei lui Isus, pe care îl vom menționa, este conflictul lui Isus cu conducătorii evrei necredincioși.

Conducătorii evrei necredincioși

Cititorii inițiali ai lui Matei ar fi putut fi tentați să creadă că acest conflict dintre Isus și mulți conducători ai lui Israel dovedește că El nu este Mesia. Pentru a se asigura

că nu vor avea această impresie, Matei arată clar că Dumnezeu Își împlinește promisiunile prin Isus, în ciuda necredinței conducătorilor evrei.

În repetate rânduri, Isus a respins învățătura fariseilor și a învățătorilor Legii. El le-a corectat punctul de vedere cu privire la post în Matei 9:14-17, la sabbat în 12:1-13 și la spălarea mâinilor în 15:1-20. Iar cea mai mare parte din Predica de pe munte – în special 5:17-48 – compară părerea evreiască cu privire la legea lui Dumnezeu cu împlinirea ei de către Isus.

Uneori oamenii se întrebă dacă nu cumva, atunci când a spus cuvintele „Ați auzit să s-a zis... dar Eu vă spun...” din Predica de pe munte, Isus nu contrazice de fapt spusele Vechiului Testament. Eu cred că cel mai evident mod de înțelegere a acestui lucru e că Isus respinge felul în care fusese interpretată Legea Vechiului Testament – spusă de Dumnezeu – de diverși cărturari și învățători de-a lungul vremii. Ceea ce face Isus este să-și asume poziția celui capabil să interpreteze corect legea lui Dumnezeu și să ia ce este scris în ea și să-l aplice ascultătorilor din vremea aceea.

— Dr. Simon Vibert

În Predica de pe munte, când Isus folosește expresia „Ați auzit că s-a zis... dar Eu vă spun...”, nu spune că Legea Vechiului Testament este acum anulată. Dimpotrivă, El afirmă foarte explicit: „Eu am venit să împlinesc Legea.” Isus Se folosește de o binecunoscută metodă rabinică pe care învățătorii Legii o foloseau pentru a exprima autoritatea învățăturii lor. „Ați auzit diferiți oameni din tradiție spunând aceste lucruri despre învățăturile Legii, dar eu vă spun...” Iar asta vine cu o autoritate actuală, suplimentară. Astfel, Isus stabilește autoritatea învățăturii Sale folosind această metodă binecunoscută. Nu pentru a reduce Legea Vechiului Testament, ci pentru a spune ceva foarte important din punct de vedere teologic și cristologic, că „este important ca Legea Vechiului Testament să fie interpretată în raport cu Mine și cu învățătura Mea privitoare la ea.”

— Dr. Greg Perry

Nu, Isus nu contrazice Vechiul Testament, dar una dintre temele Evangheliei lui Matei este aceea că El este noul Moise și este mai mare decât Moise. Așadar, avem revelația Vechiului Testament dată prin Moise, care este Cuvântul canonic al lui Dumnezeu, dar Isus este interpretul suveran al Legii. Așa că mare parte din Predica de pe munte reprezintă interpretarea corectă a afirmațiilor lui Moise. Deci Isus nu a desființat porunca „Să nu ucizi.” El doar ne lămurește că uciderea începe în inimă, cu mânia. Vă amintiți cum începe acel pasaj? Isus spune: „Eu n-am venit să stric Legea, ci s-o împlinesc,” ceea ce cred că înseamnă să o interpretez corect. Dar cred că ce

argumentează Isus aici este că El de fapt împlinește adevărata intenție a Legii. Legea trebuie interpretată în lumina venirii lui Isus, a morții, învierii și lucrării Sale. Când Îl înțelegem în felul acesta, ne dăm seama că Isus nu strică Legea Vechiului Testament, ci o împlinește.

— Dr. Thomas Schreiner

Isus a împlinit cu adevărat așteptările mesianice ale Vechiului Testament, dar mulți evrei L-au respins fiindcă așteptările lor nu erau în conformitate deplină cu Vechiul Testament. Iar neînțelegerea lor reprezintă un avertisment pentru oricine încearcă să Îl urmeze pe Isus. Ne avertizează că este ușor să permitem ideilor noastre legate de felul în care arată lucrarea lui Dumnezeu să ne întunece vederea. Ne atenționează să nu punem limite artificiale la ce poate face Dumnezeu, ci să-L lăsăm pe El să ne definească speranțele și așteptările.

A cincea modalitate prin care Matei subliniază moștenirea vechi-testamentară a lui Isus se află în descrierea smereniei și blândeții Lui.

Smerenia și blândețea

Evreii din vremea lui Isus au înțeles bine că, în conformitate cu Vechiul Testament, Dumnezeu va trimite un războinic viteaz pentru a-Și izbăvi poporul. Însă Matei subliniază că izbăvirea măreață a lui Dumnezeu își are originea în îndurarea Lui blândă pentru poporul Său. Și-a comunicat ideea bazându-se pe Vechiul Testament.

De exemplu, în Matei 11:29 Isus îi cheamă pe cei împovărați prin următoarele cuvinte:

Luați jugul Meu asupra voastră și învățați de la Mine, căci Eu sunt blând și smerit cu inima; și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre (Matei 11:29).

Aici, Isus citează Ieremia 6:16 pentru a dovedi că Mesia va aduce odihnă poporului Său.

La fel, în Matei 12:15-21, autorul scrie despre miloasa lucrare de vindecare a lui Isus și citează Isaia 42:1-4 pentru a explica ce face El.

Ascultați descrierea lui Isus din Matei 12:19-20:

El nu Se va lua la ceartă, nici nu va striga. Și nimeni nu-I va auzi glasul pe ulițe. Nu va frânge o trestie ruptă și nici nu va stinge un fitil care fumează (Matei 12:19-20).

Isus nu a fost împăratul militarist dur pe care mulți evrei îl căutau pentru a-i conduce în luptă împotriva Romei, ci a fost blând și milos.

În concordanță cu Vechiul Testament, Matei Îl portretizează pe Isus ca Împăratul biruitor și învățătorul plin de autoritate al poporului lui Dumnezeu. În același timp, subliniază că a fost un Împărat smerit și milos. Chemarea de a-L urma pe Isus în viața și în lucrarea noastră ne provoacă să spunem adevărul cu aceeași blândețe exemplificată de Isus.

Matei accentuează moștenirea vechi-testamentară a împărăției și evangheliei lui Isus în multe feluri. În același timp, arată clar că Isus a împlinit toate așteptările din vechime într-un mod care depășea așteptările obișnuite. Dar vestea cea bună – evanghelia – era că le-a împlinit. Împărăția, Legea și mai cu seamă Împăratul – toate s-au împlinit când Isus a adus împărăția cerurilor pe pământ.

După discuția despre moștenirea vechi-testamentară a împărăției și evangheliei lui Isus, suntem gata să examinăm tema poporului lui Dumnezeu.

POPORUL LUI DUMNEZEU

În Evanghelia lui Matei, la fel ca în restul Bibliei, popor al lui Dumnezeu sunt cei care îi aparțin lui Dumnezeu, cei pe care îi păstrează ca pe un bun de preț și poporul deosebit peste care domnește ca Împărat. Ei nu sunt doar într-o relație directă cu Dumnezeu, ci sunt într-o relație strânsă și cu toți ceilalți care Îi aparțin.

Vom studia tema poporului lui Dumnezeu în trei părți. În primul rând, vom observa că Matei spune că poporul lui Dumnezeu e biserica. Apoi vom vedea că îi numește „familia lui Dumnezeu” și, în final, vom analiza chemarea primită de poporul lui Dumnezeu de la Isus. Să începem cu ideea că biserica e poporul lui Dumnezeu.

Biserica

În Vechiul Testament, Israel era poporul lui Dumnezeu, dar în Noul Testament poporul lui Dumnezeu este numit de obicei „biserica.” Termenul nostru modern pentru „biserica” este traducerea termenului grecesc *ekklesia* în Matei. În Septuaginta, traducerea grecească a Vechiului Testament, *ekklesia* este traducerea cuvântului ebraic *qahal*, pe care Vechiul Testament îl folosește de regulă cu referire la adunarea poporului Israel. Această schimbare de vocabular – de la „adunarea” lui Israel la „biserica” creștină – demonstrează că atât Isus, cât și Matei au văzut biserica creștină ca continuare a adunării lui Israel.

Să ne gândim la folosirea cuvântului ebraic *qahal* sau „adunare” în Vechiul Testament. Poporul Israel este identificat ca „adunare” în Leviticul 16:33, Numeri 16:47, Judecători 20:2 și Psalmi 22:22. De fapt, adunarea poporului lui Dumnezeu are o importanță atât de mare în Vechiul Testament încât profetul Ioel folosește această denumire, printre altele, pentru a identifica Israelul când anunță că poporul lui Dumnezeu va fi restabilit în zilele din urmă. În Ioel 2:16, a proclamat:

Strângeți poporul, țineți o adunare sfântă! (Ioel 2:16).

În varianta ebraică originală a acestui verset, cuvântul tradus prin „adunare” este *qahal*. Dar în traducerea grecească Septuaginta, termenul este *ekklesia* – cuvântul tradus de regulă prin „biserica” în Noul Testament.

Matei folosește același limbaj când consemnează aceste cuvinte ale lui Isus în Matei 16:18:

Voi zidi Biserica Mea (Matei 16:18).

Isus repetă profetația lui Ioel când spune că *Își va zidi biserica*, adică *qahal*-ul Său sau adunarea Sa mesianică din zilele din urmă.

Isus spune în Evanghelia lui Matei că *Își va zidi biserica*. Cred că un bun punct de plecare este să ne amintim că termenul pentru biserică în Noul Testament grec, *ekklesia*, este de fapt termenul grecesc folosit pentru a transmite noțiunea vechi-testamentară de adunare a poporului lui Dumnezeu, *qahal*, astfel încât biserica nou-testamentară este în continuitate cu adunarea vechi-testamentară, adunarea poporului lui Dumnezeu.

— Rev. Michael Glodo

Am văzut deja că evenimentele din Matei 16 au loc într-o vreme de intensificare a opoziției față de afirmația lui Isus că e Împăratul mesianic. Și această opoziție e unul din motivele pentru care El *Își încurajează* ucenicii făcând referire la adunarea lui Israel – voia ca ei să aibă încredere în planul Lui de zidire a adunării Sale mesianice, biserica.

Cuvintele lui Isus au arătat clar că biserica e a Lui și nu lui Petru sau a Israelului. Nu este o instituție democratică aflată în proprietatea membrilor ei. Este biserica lui Mesia, lucru pe care Matei deja l-a spus în introducerea evangheliei sale, când scrie cuvintele îngerului adresate lui Iosif.

Iată relatarea lui Matei din 1:21:

Ea va naște un Fiu, și-I vei pune numele Isus, pentru că El va mântui pe poporul Lui de păcatele sale (Matei 1:21).

În acest verset, înainte chiar de nașterea lui Isus, îngerul îl asigură pe Iosif că pruncul din pântecele Mariei este Mesia, căruia îi aparține întregul popor al lui Dumnezeu. El este Împăratul lor, iar ei sunt poporul Lui.

Și astfel, noi nu suntem doar ucenici ai lui Isus la nivel individual, ci suntem întruchiparea noii creații pe care Isus a adus-o prin învierea Sa din morți și prin dăruirea Duhului, nouă, ca noul Său templu, așa încât noi suntem prezența împărăției lui Dumnezeu în biserică, unde oamenii pot găsi milă și iertare, împlinirea nevoilor și companie când se simt singuri. Așadar, biserica este cu adevărat o experiență anticipată a noului cer și pământ, care vor fi vizibile într-o zi în întreaga creație.

— Rev. Michael Glodo

Când poporul lui Dumnezeu este asuprit, când evenimentele din viață amenință să îi tragă în jos, când întunericul din jurul lor poate fi aproape simțit, Isus spune: „*Îmi voi zidi biserica. Îmi voi zidi adunarea mesianică.*” Ne asigură că El e Împăratul nostru, că Se gândește la folosul nostru și că în final ne va mântui și ne va binecuvânta negreșit. S-ar putea să nu se întâmple în viața *aceasta*, dar se va întâmpla. De *asta* putem fi siguri.

Pe lângă descrierea poporului lui Dumnezeu ca biserică, Matei îl numește și familia lui Dumnezeu.

Familia lui Dumnezeu

Evanghelia lui Matei folosește un limbaj familial, cum ar fi „tată,” „fiu” și „frate,” de peste 150 de ori, pentru a descrie relația poporului lui Dumnezeu cu El și unii cu alții. Singurul evanghelist care mai folosește limbajul familial atât de frecvent este Ioan. Ioan, însă, îl folosește de obicei cu privire la relația dintre Isus și Tatăl Său ceresc.

Dimpotrivă, Matei îl folosește referindu-se la relația dintre Dumnezeu și poporul Său, familia lui Dumnezeu. Matei folosește acest vocabular în primul rând pentru a accentua grija și protecția de care dă dovadă Dumnezeu față de copiii Săi.

De exemplu, în Matei 6:4, Isus vorbește despre grija lui Dumnezeu pentru poporul Lui în felul următor:

Și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti (Matei 6:4).

Și folosește din nou același limbaj în versetul 6 și, din nou, în versetul 18. Mesajul său este că Dumnezeu Se îngrijește de copiii Lui și e hotărât să-i încurajeze și să le poarte de grijă.

Când Isus i-a învățat pe ucenici cum să se roage, a început în Matei 6:8 prin a le spune:

Căci Tatăl vostru știe de ce aveți trebuință, mai înainte ca să-I cereți voi (Matei 6:8).

Putem fi încrezători că Dumnezeu ne va binecuvânta și ne va auzi rugăciunile, deoarece știm că este Tatăl nostru iubitor.

Subiectul pe care îl predau este formarea spirituală, iar unul din lucrurile pe care le spun despre rugăciunea Tatăl nostru este că începem să ne rugăm recunoscând că, în orice moment, ar putea fi milioane de oameni care se roagă în același timp. Unul din motivele pentru care Îl numim pe Dumnezeu „Dumnezeu” este că El poate lua fiecare din aceste rugăciuni și Se poate ocupa de ea ca și când numai ea I-ar reclama atenția în acel moment. Dar asta ne aduce într-o părtășie sfântă, parte din locuitorii împărăției cerurilor. Imediat după aceasta este cuvântul „Tată” și, astfel, indiferent cine sunt sau unde sunt în timpul acelei rugăciuni, mă îndrept spre Dumnezeu ca Ava, ca tată. Și dacă cineva din Polonia îi spune lui Dumnezeu „Tată” și eu, în Statele Unite, îi spun „Tată,” asta înseamnă că suntem frați și surori. Dacă avem același tată, facem parte din aceeași familie. Cred că Matei scoate bine în evidență această idee prin noțiunea de împărăție a lui Dumnezeu, pe care o folosește în mod repetat. Dar viața de rugăciune e cea care ne ajută să realizăm că, atunci când ne rugăm, o facem

împreună cu alți oameni care spun același lucru pe care-l spunem și noi, deci suntem o familie.

— Dr. Steve Harper

Nu este nimic mai încurajator decât să ne gândim la faptul că Dumnezeu ne-a adoptat în familia Sa. Este un lucru mare să fii iertat, și, după cum spune J. I. Packer în cartea *Knowing God*, este un lucru mare și să fii îndreptățit, dar un lucru și mai mare este să fii adoptat în familia lui Dumnezeu. A-L avea pe Dumnezeu ca Tată este cu adevărat apogeul lucrării Lui în viața noastră. Nu suntem doar iertați de judecător, ci suntem adoptați în familia lui Dumnezeu, iar El este Tatăl nostru și noi suntem copiii Lui. Așa că suntem moștenitori împreună cu Isus. Tot ceea ce este al lui Isus, adică toate lucrurile, devine al nostru. Este și moștenirea noastră. A fost o vreme când eram doar niște copii ai mâniei, când moștenirea noastră era mânia lui Dumnezeu. Iar acum, în locul mâniei, suntem moștenitori împreună cu Hristos. Suntem părtași ai naturii divine și suntem numiți chiar frați ai lui Hristos, pentru că suntem fii în El. Am schimbat zdrențele murdare ale nelegiurii cu neprihănirea lui Hristos și, prin aceasta, am devenit copiii lui Dumnezeu, invitați în familia Sa. Aceasta este cea mai mare binecuvântare pe care ne-am putea-o imagina.

— Dr. K. Erik Thoennes

În Matei 6:25-34, Isus folosește două exemple pentru a-i asigura pe copiii lui Dumnezeu de grija Lui. El vorbește despre „păsările cerului” și „crinii de pe câmp,” subliniind că Dumnezeu Se îngrijește de cele mai mici fapte ale creației Sale. Deci, dacă Dumnezeu Se îngrijește chiar și de aceste lucruri mici, cu siguranță Se îngrijește și mai mult de poporul Său. Tatăl nostru cere să va asigura mâncare, îmbrăcăminte și protecție chiar și mai bune pentru noi.

Isus subliniază și protecția și grija părintească a lui Dumnezeu atunci când îi avertizează pe ucenici cu privire la marile dificultăți ale lucrării. De pildă, în 10:19-20 le spune că vor fi arestați, dar le spune și că Duhul Tatălui va fi cu ei. Și le amintește că atunci când viața le e în pericol din cauza slujirii, Tatăl îi va proteja.

Iată cuvintele încurajatoare ale lui Isus, din Matei 10:29-31:

Nu se vând oare două vrăbii la un ban? Totuși, niciuna din ele nu cade pe pământ fără voia Tatălui vostru... Deci să nu vă temeți; voi sunteți mai de preț decât multe vrăbii (Matei 10:29-31).

Pentru mulți credincioși, viața de creștin este foarte dificilă. Multe părți ale lumii se află sub persecuție. Iar marea bucurie a vieții lor este că fac parte din trup și se pot numi poporul lui Dumnezeu. Scriptura ne spune că Dumnezeu este Tatăl nostru. Avem privilegiul imens, după cum ne spune Romani 8, de a-I putea spune lui Dumnezeu Ava. Mai este și faptul că Dumnezeu ne poartă de grijă în

permanență. Și vedem și că El dă dragoste celor din familia Sa. Astfel, pentru credincios, cel mai important lucru din viață este această încurajare venită prin Hristos, deoarece Dumnezeu este acum Tatăl nostru.

— Dr. Jeff Lowman

După ce am analizat poporul lui Dumnezeu ca biserică și familie a lui Dumnezeu, suntem gata să discutăm despre chemarea lui.

Chemarea

Poporul lui Dumnezeu are marele privilegiu de a fi biserica și familia Sa, Dar chemarea noastră ca popor al Său presupune și dificultăți, pericole și suferință. Chiar Isus este Împăratul nostru mesianic pătimitor. Și când Îl urmăm suferim și noi.

De exemplu, în Matei 10:34-36 Isus spune că chemarea noastră este caracterizată de vrajbă. Ascultați ce a spus aici:

Să nu credeți că am venit s-aduc pacea pe pământ; n-am venit să aduc pacea, ci sabia. Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său, pe fiică de mama sa și pe noră de soacra sa. Și omul va avea de vrăjmași chiar pe cei din casa lui (Matei 10:34-36).

Iar în Matei 16:24-25 S-a exprimat astfel:

Atunci Isus a zis ucenicilor Săi: „Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să Mă urmeze. Pentru că oricine va vrea să-și scape viața o va pierde; dar oricine își va pierde viața pentru Mine o va câștiga (Matei 16:24-25).

Isus știa că poporul Lui va fi respins, așa cum a fost și El. Pentru Împăratul nostru, suferința este calea spre slavă și la fel este și pentru noi.

Poate că oamenii au crezut că pe cruce El a fost învins sau că, în mormânt fiind, s-a zis cu El, dar au uitat de dimineața celei de-a treia zi. Isus a spus „distrugeți trupul acesta și în trei zile voi învia.” Când ne gândim cum a fost ostracizată, criticată și vorbită de rău biserica pe peste tot, înțelegem că aceeași biserică pe care a pus-o Isus în acțiune este aceeași biserică care lucrează azi. Câte a suportat și prin câte a trecut și totuși există și azi. Dați-mi voie să merg puțin mai departe. Evanghelia lui Isus Hristos, Cuvântul care a devenit trup – nu L-au putut ucide atunci și nu-L pot ucide nici acum. Așa că noi facem parte din biserica Lui și El nu va permite nimănui, nici chiar porților iadului, să învingă și să-I oprească misiunea. Această biserică are o misiune, aceea de a merge în toată lumea și a face ucenici din cei pierduți. Cât de mare este bucuria aceasta, iar noi putem avea o mare

siguranță și un adevărat moment al învierii, chiar și acum, știind că biserica va fi susținută.

— Dr. Willie Wells

Isus promite că va pune capăt suferinței poporului Său, că ne va da odihnă de greutatea noastră, că va aduce pacea pentru noi și că ne va binecuvânta nemăsurat – dar nu încă. Până când Se va întoarce să facă toate lucrurile noi, chemarea noastră este să călcăm pe urmele Împăratului nostru pătimitor.

Isus ne-a spus că a venit ca să avem viață și să o avem din belșug. Dar știți că în această viață, după ce L-am cunoscut pe Domnul Isus Hristos, tot trecem prin suferință, durere, boală; tot murim. Încă avem frustrări și ambiții. Tot ne enervăm și ne mâhnim. Un lucru pe care trebuie să-l înțelegem aici este că în mod evident o parte din ceea ce înseamnă a primi această viață din belșug e să-L avem pe Hristos în mijlocul acestor lucruri. În viața noastră de creștini vom ajunge să cunoaștem lucruri pe care nu le-am fi cunoscut dacă nu am fi fost niciodată enervați sau frustrați. Nu le-am ști niciodată dacă nu am trăi mâhnirea la fel ca veselia și bucuria. Cred că aici este ceva cu adevărat important. Isus a spus: „Am venit ca voi să aveți viață și să aveți viață din belșug.” Dar noi tânjim după ceva. O parte a ceea ce înseamnă să fii „în Hristos” este să tânjești după plinătatea pe care o va aduce. Vine o zi în care Hristos va veni după biserica Sa. Vine o zi în care Hristos va domni peste toate lucrurile într-un mod vizibil pentru toți. Vine o zi în care orice genunchi se va pleca și orice limbă va mărturisi că Isus Hristos este Domn, spre slava lui Dumnezeu Tatăl. Vine o zi în care orice ochi va fi uscat și fiecare lacrimă va fi ștersă. Și o parte din ceea ce înseamnă a avea viață din belșug în Hristos acum este să ne odihnim în El, trăind toate bucuriile și necazurile din viață și această lume căzută, în timp ce tânjim după ceea ce știm că va veni. Viața din belșug înseamnă să ne încredem în Hristos până la venirea Sa.

— Dr. R. Albert Mohler

CONCLUZIE

În acest studiu al Evangheliei după Matei i-am studiat contextul în ceea ce privește paternitatea literară, cititorii inițiali și prilejul; i-am cercetat structura și conținutul și am analizat temele principale ale moștenirii sale vechi-testamentare și accentul pus pe poporul lui Dumnezeu.

Evanghelia lui Matei proclamă vestea cea bună că făgăduințele din Vechiul Testament cu privire la împărăția cerurilor au fost împlinite în persoana și lucrarea lui Isus, Împăratul mesianic. Iar vestea bună este că Isus a așezat și continuă să-Și zidească

împărăția pentru noi și prin noi. Dar această veste bună nu este întotdeauna ușoară. După cum am văzut, Matei ne descrie în termeni radicali chemarea de a-L urma pe Împăratul mesianic pătimitor. Însă el descrie și binecuvântările Tatălui ceresc în termeni radicali – binecuvântări care ne permit să-L urmăm cu credincioșie pe Împăratul nostru și să perseverăm prin propria suferință, până la venirea împărăției cerurilor pe pământ în toată slava ei.